

Druga nota glede "Ancone".

Ker prva nota glede potopa potniškega parnika "Ancone" ni imela zaželenega uspeha, so poslale Združene države Avstriji drugo noto, na katero bo morala pravilno odgovoriti in dati potrebno zadoščenje.

Ameriški državni tajnik ameriškega poslaniku na Dunaju:

Vlada Združenih držav je sprejela od Vaše ekscelence noto glede potopa potniškega parnika "Ancone", ki je bila oddana na Dunaju dne 15. decembra 1915 in poslana v Washington. Vlada se je ozirala na omenjeno noto, ter skrbno premislila njeno vsebino.

Dne 15. novembra 1915 je izročil baron Zwiedinek, namestnik poslanstva avstrijske cesarske in kraljeve vlade v Washingtonu državnemu departementu poročilo avstroogrsko admiralitete glede potopa parnika "Ancone".

V tem poročilu se priznava, da je bil omenjeni parnik torpediniran potem, ko so bili njegovi stroji že ustavljeni in ko so se potniki še vedno nahajali na krovu. Mnenje vlade Združenih držav je, da že to priznanje samo zadoštuje, da se smatra poveljnika podmorskega čolna, ki je storil to dejanje, odgovornega, da je premišljeno prekršil priznane zakone narodov ter se popolnoma nič ni oziral na ona človečanska načela, ki bi jih morale varovati vse bojujoče se države za časa pomorske vojne.

Z ozirom na te priznane okoliščnosti se smatra vlada Združenih držav opravičeno, da ne razpravlja o posameznostih potopa "Ancone".

Krivda poveljnika je brezdvomno dokazana in nihče ne taji, da so državljani Združenih držav izgubili življenje, da so bili ranjeni, oziroma da je bilo tvegano njihovo življenje.

Na ta način je prekršil poveljnik podmorskega čolna samovoljno pravila mednarodnega prava in načela človečnosti, ki so jih že pred dolгим časom splošno priznavali in ki so edino merodajna s stališča resnice in opravičenosti. Vlada Združenih držav se ne čuti prisiljena razpravljati o njih. Vlada Združenih držav tudi ne razume, da more cesarska in kraljeva avstrijska vlada zatajevati te priznane mednarodne zakone in dvomiti o njih.

Zato vlada Združenih držav ne more najti drugega izhoda, kakor da smatra odgovorno cesarsko in kraljevo avstrijsko vlado za dejanje njenega pomorskega poveljnika in da ponovno odločno, toda obzirno zahteva, ki jih je izrazila v svojem poročilu z dne 6. decembra 1915. Zato upa vlada Združenih držav, da bo cesarska in kraljeva avstrijska vlada razvidela iz tega opravičenost teh zahtev in da se jim bo podvrgla z istim duhom in odkritostjo in z isto obzirnostjo do dobrih razmer, ki vladajo sedaj med Združenimi državami in Avstroogrsko, in katere je tudi vlada Združenih držav upoštevala.

Lansing.

Italijani odbiti.

Avstrijske čete so odbile vse so-vračinske napade pri Tolminu. — Obstreljevanje forta.

Berlin, Nemčija, 22. decembra. — Avstrijski generalni štab poroča: Na italijanskem bojišču se vrše ne prestanje vroči artilerijski napadi, ki se pa za nas skoraj vsi ugodno izidejo. — Pri Tolminu so Italijani z vso silo navali na naše postojanke, pa so se morali z velikimi izgubami umakniti.

V splošnem se položaj ni veliko izpremenil.

Rim, Italija, 22. decembra. — Uradno se naznanja: — Naša artilerija je obstreljevala večeraj v utrdbo Por v Judikarijah. — Nad nami se je pojavilo dvoje avstrijskih zrakoplovcov, ki so se pa morali takoj umakniti, kakorhitro so stopile naše baterije v akcijo.

V Dolini Sugane smo zavzeli več zelo važnih sovražniških postojank. Sedaj se pripravljamo na nov napad na Gorico. — Prepričani smo, da se nam bo obnesel.

Osumljen špijonaže.

Zeneva, Švica, 22. decembra. — Danes so tukaj zaprti tajnika avstrijskega konzulata Taussiga, ki je osumljen špijonaže. V kratkem se bo vršila javna razprava, ki o beta biti zelo senzacionalna.

Požar v jetnišnici.

Bridgeport, Conn., 22. dec. — V tukajšnji jetnišnici je izbruhnil požar, vsled česar je bilo 238 jetnikov v smrtni nevarnosti. Čudno je, da se niso vsi skupaj zadušili, ker je bil v jetnišnici samo en paznik. Ta človek je imel še toliko prisotnosti duha, da je jetnike pomiril in poklical požarno brambo.

Mirovni predlog.

Mnenje ogrskega grofa Apponyja. Avstrija je že začela popuščati. Stališče nemškega kanclerja.

Berlin, Nemčija, 22. decembra. — Vodja opozicije v ogrskem parlamentu, grof Albert Appony je sprejel v avdienci nekega ameriškega častniškega poročevalca in mu je rekel med drugim tudi sledeče:

Mi nimamo ničesar proti Rusiji. Ako sedaj sklone mir, lahko Avstrija, Nemčija in Turčija napravijo, da bodo Dardanele za ruske trgovske ladije vedno odprte. S tem bi bila politična moč Rusije zelo ojačana. Ogrska je za trajen mir, ne pa mir, kateremu bi sledile takoj nove sovražnosti. Rusija ne sme imeti na Balkanu nikdar več toliko upliva, kakor ga je imela pred leti.

Nemški drž. kancler je rekel pred kratkim v svojem govoru, da je Nemčija pripravljena skleniti mir, če ji stavijo zavezniški ugodne mirovne pogoje. Vse bojujoče se države žele, da bi bilo kmalo konec tega strašnega klana.

Bankrot pittsburske banke.

Pittsburgh, Pa., 22. decembra. — Danes je ostala zaprta Pittsburgh Bank for Savings, vsled česar je bilo razočaranih mnogo ljudi, ki so imeli vse svoje prihranke v tej banki.

Ta banka, ki je bila ena najbolj znanih v tem mestu, je bila zaprta na povelje bančnega odredka države Pennsylvanije.

Sicer se ni izdala banka nikakega pojasnila, vendar se ve v tukajšnjih bankirskih krogih, da ta zavod ni mogel prebiti velikih izgub, ki jih je trpel vsled poloma trdke James Kuhn in pa W. S. Kuhn, ki sta imela s to trdko velike trgovske zveze. Dne 15. septembra so znašale vloge \$10.000.000.

Srbski vladni denar na poti v Pariz.

Marseilles, Francija, 22. decembra. — Semkaj je dospelo danes 18.000.000 frankov, ki tvorijo premoženje srbske zakladnice. — Denar bodo naložili v francosko-srbski banki v Parizu.

Rim, Italija, 22. decembra. — Vest iz Caserte v Italiji, ki je trdila, da je prišel kralj Peter v Italijo v spremstvu min. predsednika Pašica, je brez podlage.

Zeppelin.

Amsterdam, Nizozemska, 22. decembra. — Neka brzokavka iz Amelanda na Nizozemskem zatrjuje, da so videli velikanski zrakoplov, ki je plaval nad onim mestom v zapadni smeri. Če bi plaval v isti smeri dalje, bi dosegel vzhodno obrežje Anglije. Zato razpravljajo tu o možnosti novih zračnih napadov na London.

London, Anglija, 22. decembra. — Tukajšnja policija je svarila vse one, ki se bodo udeležili božičnih verskih ceremonij, naj skrbno zakrijejo vse luči, ker je varnost velika, da bodo Nemci napravili ob tem času nove zračne napade.

Zobe pogoltni.

Alfred Hilton, 30 let star in po poklicu oskrbnik v nekem cerkvenem poslopu, je umrl sinoči v neki tukajšnji bolnišnici vsled zadavljenja, ker je požrl svoje umetne zobe. Hilton je bil ravno pri kosilu s svojo ženo in otroci zadnjo soboto, ko so ga naenkrat prijeli krči, vsled česar so mu zlezli ušni zobje v vrat in povzročili njegovo smrt.

POZOR, ČITATELJI!

V ponedeljek bomo začeli priobčevati na zadnji strani našega lista zelo zanimiv roman znamenitega francoskega pisatelja Cabariaua

"TATVINA".

Prepričani smo, da bomo s tem romanom ustregli vsem čitateljem. Dejanje se vrši v Parizu, glavno ulogo pa igra slavni detektiv Lecoq.

Kaj takega kot je ta roman, niste še brali v slovenskem jeziku!

Papen in Boy-Ed.

Včeraj sta se odpeljala v domovino ataseja nemškega poslanstva v Washingtonu.

Vsem je znano, da so na podlagi dr. Goričarjevih razkritij zahtevale Združene države od Nemčije, da mora takoj odpoklicati Papna in Boy-Eda, ataseja nemškega poslanstva v Ameriki. — Nemčija se je nekaj časa ustavljala in dokazovala, da to ni pravilno, slednjič se je pa morala vendarle udati.

Včeraj sta se vkrcala na nizozemski parnik "Noordam", ki ju je odpeljal proti domovini.

Pred odhodom je rekel von Papen nekemu častniškemu poročevalcu:

Ne morete si misliti, kako sem vesel, ker so me odpoklicali. Šel bom tja, kjer bolj potrebujem vajakov, kakor pa tukaj. Zaenkrat ne morem še ničesar opraviti, lahko pa rečem, da bo prišel čas, ko mi bo mogoče zavrniti vse obdolžitve. Vprašujete me, kdo bo zmagal, oziroma kdo bo odločil zmago. Vem samo toliko, da ameriško časopisje ne bo zmagalo in da bo podalo končno odločitev nemško orožje.

Pred parnikom se je bilo zbralo veliko častniških poročevalcev in drugih ljudi.

Nemške zahteve.

Nemški propagandni časopis "Fatherland", ki je pisan v angleškem jeziku, a v nemškem duhu, ter izhaja v New Yorku, se peča v svoji zadnji številki o prihodnjih predsedniških volitvah. Stališče tega lista je označeno v naslednjih besedah:

"Mi ne zahtevamo, da bi dobili predsednika, ki bi bil za nemško stvar, a na noben način ne maramo predsednika, ki bi bil podrejen Angliji. Vsakega kandidata bomo preskušali, če je res pravi Amerikanec. Tako demokratična kakor republikanska stranka imata v svoji sredi moči, ki jih ne bo treba poskušati, ker jih že poznamo za zanesljive ljudi. Za take moči bi mi lahko volili, ne da bi bili v nevarnosti, da izgubimo svoj pones in samozvest. Ne moremo pa voliti ne za Roosevelta in ne za Wilsona."

Čadorna proti balkanski ekspediciji.

Berlin, Nemčija, 22. decembra. — Kakor poročajo iz Italije, sta bila Sonnino in Salandra pripravljena na ustreči zahtevam Francozov in Angležev ter odpisati poseben ekspedicijski zbor na Balkanu. — Temu načrtu pa se je energično uprl generalissimus Čadorna, ki je kralja prepričal, da Italija ne more pogrešati niti enega moža.

Italijanski oficijozni listi odklanjajo ekspedicijo na Balkan, pri tem pa hitijo zagotavljati, da je Italija z ostalimi zaveznicami glede Balkana popolnoma solidarna.

Ameriške žene v Bitolju.

Solun, Grška, 21. decembra. — Izvedelo se je, da se nahajajo v Bitolju na varnem dr. Henry Forbes iz Bostona, gospa Farwell, častniška poročevalka iz Chicago in pa gospodična Mitchell.

Njihovi prijatelji in sorodniki so bili v zadnjem času v velikih skrbeh, ker naenkrat ni bilo od njih nikake vesti. Bilo se je, da se jim je pripetila kakšna nesreča s strani Bolgarov ali pa raznih roparskih druhal, ki se klajajo sedaj po deželi. Ameriški konzulati so začeli za njimi poizvedovati in so izvedeli, da so na varnem.

Z Galipolisa.

Turki so zaplenili veliko vojnega materiala. — Lokalni boji pri Kut-el-Amari. — Avstralsci.

Berlin, Nemčija, 22. decembra. — Sem je dospelo poročilo, da so se zavezniški v divjem begu umaknili in da so imeli velike izgube. Na bojišču so pustili vse svoje ranjence, v provizoričnih bolnišnicah pa vse bolnike.

Carigrad, Turčija, 22. decembra. — Poročilo, ki ga je izdalo turško vojno ministrstvo, se glasi takole:

Pri Kut-el-Amari se vrše mali spopadi, ki pa nimajo nobenega upliva na splošni položaj. Zavezniške bojne ladije se vedno obstreljujejo naše postojanke, pa skoraj ničesar ne dosežejo. Ko se je umaknil sovražnik izpred Anaforte, je pustil na bojišču skoraj ves vojni material in skoraj vse municije. Pri Sed-ul-Bahru smo odbili vse sovražniške napade.

Melbourne, Avstralija, 22. decembra. — Avstralski minister deželne brambe, Geo. Foster Pearce, je rekel danes v nekem svojem govoru, da Avstralec ni čisto nič presenetilo poročilo o umikanju zavezniških čet na Galipolisu. Vsi Avstralsci so si svesti končne zmage. Angleži dobro vedo, zakaj so se umaknili. Najbrž se je zgodilo to iz strateških ozirov.

London, Anglija, 22. decembra. — V zadnjih bojih pri Kut-el-Amari so imeli Angleži precejšnje izgube. V enem samem dnevu je padlo baje 2127 mož.

Ententni diplomati pri kralju Konstantinu.

Berlin, Nemčija, 22. decembra. — Na ponovno prošnjo so bili zastopniki četverozveze sprejeti od kralja Konstantina v skupni avdienci. Angleški poslanik je grškemu kralju razlagal nazore četverozveze glede na politični položaj. Kral je nekaj časa poslušal, potem pa je poslanika prevrnil s besedami: "Politične stvari spadajo v delokrog moje vlade, prosim, da v njih razpravljate z ministrskimi predsedniki." Že po 10 minutah so bili poslaniki silno razočarani od kralja zopet odpušteni.

Grozilno pismo.

Sodišče je obsodilo Turka Narey Nevana na šestmesečno ječo, ker je pisal turškemu odposlancu Hussein beju v Navestov grozilno pismo. Ker ni mogel postaviti zadostne varščine, so ga poslali v ječo.

Slovenci.

Kratek zgodovinski pregled. — Koliko nas je in kaj smo dosegli v skoraj tisočletnem boju.

Slovenci se zanimamo in zavzemamo za vse mogoče stvari, zasledujemo svetovno zgodovino, skoraj vsi narodi so nam znani, sami zase pa na veliko premalo zanimamo. — Dolžnost vsakega Slovenca bi bila, že vsaj površno poznati zgodovino slovenskega naroda. — Najprej pridemo mi, potem šele drugi. V šoli se nismo veliko učili o Slovencih. Vlada je naročevala učiteljem, da nas morajo učiti od kdaj do kdaj so vladali avstrijski cesarji, ni jim pa skoraj dovolila, da bi nas seznanili z našimi velikimi močmi in z našo zgodovino. Rojak pri de gotovo v zadregu, če ga vpraša tuje kako je bilo z nami in na kakšen način smo se povzpeli do tako visoke stopinje.

Vedoč, da bomo rojakom zelo ustregli, smo priobčili v letošnjem Slovensko-Ameriškem Koledarju kratko zgodovino slovenskega naroda. Kdor je prebere, ima že vsaj mal pojem o slovenskem narodu. V Koledarju dobite še veliko drugih zanimivih člankov, lepih povesti, šale in drugih zanimivosti. Stane samo 35 centov.

Naročite ga pri: SLOVENSKO PUBLISHING CO., 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Položaj na Balkanu.

Na Balkanu pričakujejo v kratkem odločen boj. — Spoprijelo se bo pet velikih vojsk.

London, Anglija, 22. decembra. — Tukaj sodijo, da bo po sedanjih tiskini na Balkanu zopet završelo. Pet velikih armad je pripravljeno, da se spoprimejo v odločilni bitki, morda še pred Božičem. Edino vjevanje, ki se zdaj vrši, je v Črni gori, kjer pode avstrijske čete domačine v notranjost dežele in v albansko gorovje in pa ob albanski meji, kjer zasledujejo bolgarske čete ostanke srbske vojske.

Medtem pa so zavezniški že skoraj izolirali Grško, kakor je že pred letom dni napovedal bivši ministr. predsednik Venizelos, če se Grška ne bi hotela pridružiti zavezniškim v boju. Zdaj se nahaja v Grški njena lastna armada, in ona zavezniškov, ki so se tam močno utrdili ter si postavili Solun za oporišče vojnih operacij. Od morja grozi nevarnost zavezniškega brodogoja. Na severu pa groze združene bolgarske in avstrijsko-nemške čete, da upadejo v Grško. Tudi na zapadu se zbira turške čete, da pridejo svojim zaveznikom na pomoč, če bo treba.

Balkansko bojišče.

Berlin, Nemčija, 22. decembra. — Na balkanskem bojišču je zavladal skoraj popoln mir. Armada generala Koevessa prav dobro napreduje v Črnigori, Bolgari pa zasledujejo v Albaniji umikajoče se ostanke srbske armade. Kakor kaže, bodo kmalo dospeli do Jadranskega morja.

Nemški generalni štab poroča, da se ni zadnjih 24 ur na Balkanu ničesar posebnega pripetilo. Avstriji so našli pred dvema dnevnoma v okolici Ipeka 65 topov, katere so bili Srbi zakopali.

Angleži v Solunu.

Berlin, Nemčija, 22. decembra. — Neki tukajšnji list je dobil iz Aten poročilo, da so zapustile vse angleške čete razne otoke v Sredozemnem in Marmarskem morju ter da so se odpeljale v Solun. Koliko vojaštva imajo sedaj Angleži in Francozi v Solunu, se dosedaj še ni dalo natančno dognati.

Upor.

Berlin, Nemčija, 22. decembra. — Med angleškimi četami, katere so poklicali z otkov v Solun je zavladalo veliko razburjenje. Neka stotinja se je uprla in izjavila, da se pod nobenim pogojem ne bo udeležila bojev. Vojaki so umorili še šest ali sedem višjih častnikov.

Položaj v Solunu.

Berlin, Nemčija, 22. decembra. — V Solunu so zavladale strašne razmere. Grško prebivalstvo je zelo nezadovoljno z zavezniškimi vojniki, ker čisto brezobzirno postopajo in se smatrajo za gospodarje mesta. Draginja je že sedaj precejšnja, po zimi bo pa še večja.

Venizelos.

Berlin, Nemčija, 22. decembra. — Vse prebivalstvo, ki se stinja v vlado in s kraljem, je začelo iz dna srea sovražiti bivšega grškega min. predsednika Venizelosa. Ljudje mu očitajo izdajstvo in pravijo, da bi bilo za Grško veliko boljše, če bi tak ruvač, kakor je Venizelos, ne imel nikdar v rokah državnega krmila.

Venizelos upa, da se bo to razburjenje kmalo poleglo in da bo pri prihodnjih volitvah zopet kandidiral.

Žito iz Rumunske.

Berlin, Nemčija, 22. decembra. — Iz Bukarešte poročajo, da so sklenili nemški trgovci naročiti iz Rumunske 50.000 vagonov žita. Tozadnja pogajanja so se že začela vršiti.

ROJAKI POZORI

Ker nam letos niti eni ne moremo dobiti PRATIK iz starega kraja, opozarjamo vse cenjene rojake in rojakinje, da naj pridno naročajo naš Koledar.

General Villa.

Po treh letih bivanja se bo Villa z družino zatekel v južno-ameriško republiko.

El Paso, Tex., 22. decembra. — Na neki veliki živalski farmi v argentinski republiki v južni Ameriki bo ostal general Francisco Villa, odstavljeni poglavar mehiških revolucionarjev, ter po triletnem neprestanem bojevanju užival sadove v mirnem življenju.

Tu so izvedeli, da bodo odpili, njegova žena in pa žena in služkinja Villova brata Hipolita v soboto od tukaj. — Najprej mislijo oditi v Havano na Kubo, kjer bodo počakali, da se jim pridruži še general Francisco Villa, ki se nahaja še vedno nekeje v Mehiki. Polkovnik Hipolito Villa je baje že na poti v New Orleans in tudi njegov brat general Francisco Villa bo menda lahko ubežal iz Mehike, ker mu bodo pomagali pri tem njegovi prijatelji in tudi uradniki Združenih držav, če bo treba, da ne bo prišel v roke svojih sovražnikov.

Ako se Villi posreči ubežati pred zasledovalci, bo stopil nekeje blizu El Paso na ameriška tla, kjer ga nameravajo počakati njegovi prijatelji ter ga spremiti na varno. Če mu bo mogoče, bo dohitel še isti parnik, na katerem bodo odpotovali njegova žena in spremstvo na Kubo, če pa tega ne bo mogoče, bo vzel prihodnji parnik, nakar bodo vsi zapustili severno Ameriko ter odpotovali v Buenos Ayres v Argentini.

Villa je šele pred kratkim spoznal, da so vsi njegovi poizkusi brezuspešni in še zadnje njegove čete, ki so mu še ostale zveste, so se udale vojski sedanje mehiške vlade, ki ji je na čelu general Carranza.

Razdejanje turških vojnih naprav.

Kodanj, Dansko, 22. decembra. — Sem je dospelo poročilo nekega Danca iz Carigrada, ki zatrjuje, da je uničil neki angleški zrakoplovec z bombami turške oklopne naprave, ki jih je postavila nemška trdkra Krupp pri Carigradu.

Pozor, pošiljatelji denarja!

Denarne pošiljave v Avstrijo bomo sprejemali kljub vojni s Italijo, pošta gre nemotljeno preko HOLLANDIJE in SKANDINAVIJE.

Zadnja poročila nam naznanjajo, da se denarne pošiljave ne izplačujejo v južni TIROLSKI, na GORIŠKEM, DALMACIJI in deloma v PRIMORJU. — Za del ISTRE, KRANJSKO vso in enako spodnji ŠTAJER in druge notranje kraje pa posluje pošta kakor v mirnih časih, seveda traja pošiljanje in izplačevanje kaka dva tedna dalj, nego v mirovnih razmerah.

Od tukaj se vojakom ne more denarja pošiljati, ker jih vedno prestavljajo, lahko pa se pošlje sorodnikom ali znanec, ki ga od tam pošljejo vojakom, ako vedo za njegov naslov.

Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order", ter priložite natančni Vaš naslov in ona osebe, kateri se ima izplačati.

Cene:

K	\$	K	\$
5....	.90	120....	17.40
10....	1.60	130....	18.85
15....	2.35	140....	20.30
20....	3.10	150....	21.75
25....	3.80	160....	23.20
30....	4.50	170....	24.65
35....	5.25	180....	26.10
40....	5.95	190....	27.55
45....	6.70	200....	29.00
50....	7.40	250....	36.25
55....	8.15	300....	43.50
60....	8.85	350....	50.75
65....	9.60	400....	58.00
70....	10.30	450....	65.25
75....	11.05	500....	72.50
80....	11.75	600....	87.00
85....	12.50	700....	101.50
90....	13.20	800....	116.00
95....	13.95	900....	130.50
100....	14.50	1000....	142.00
110....	15.95		

Ker se cene sedaj jako spreminjajo, naj rojaki vedno gledajo naš oglas. TVEDEKA FRANK SAKS, 82 Cortlandt St., New York.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the
SLOVENIC PUBLISHING CO.
(a corporation.)FRANK SAKSER, President.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.Place of Business of the corporation
and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.Za celo leto velja list za Ameriko in
Canada.....\$3.00
" pol leta.....1.50
" celo leto za mesto New York.....4.00
" pol leta za mesto New York.....2.00
" Evropo za vse leto.....4.50
" " pol leta.....2.55
" " četrtileta.....1.70"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
izvenredno nedelje in praznikov."GLAS NARODA"
("Voice of the People")Issued every day except Sundays and
Holidays.

Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne
pribojuje.Denar naj se blagoviti pošiljati po —
Money Order.Pri spremembi kraja naročnikov pro-
simo, da se nam tudi prejšnje bi-
vališče naznači, da hitreje naj-
demo naslednika.Dopisom in pošiljankam naredite ta
naslov:"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City

Telefon 4687 Cortlandt.

Naša Primorska.

Ko je izbruhnila pred sedmimi meseci vojna med Italijo in Avstrijo, smo se v prvi tudi mi Slovenci začutili prav udeležence pri tem. Prej smo obžalovali svoje rojake in znanee in sorodnike, ki so se morali bojevati, proti komur so jih poslali naši gospodarji v Avstriji, pritoževali smo se nad svojo usodo, ki nam je poslala tako hude čase, a pravega odmeva in navdušenja nismo poznali, ker smo vedeli, da padajo sinovi našega naroda za naše zatiralec in da od prelite krvi naših rojakov ne bomo imeli Slovenci nikake koristi. Dočim so se slovenski vojniki borili kakor levi na vseh bojiščih in so doprinali slovenski polki velikanske žrtve na oltar "domovine" Avstrije, so nam Slovenci že začeli "poplačevati" te žrtve, in sicer zapirali narodne kulturne zavode, prepovedali so slovensko zastavo in so nam sploh začeli prikrajevati čisto navadne državljanske pravice, ki jih avstrijska ustava dovoljuje vsem narodom enako.

Ko pa je prišla tudi naša domovina v nevarnost, da bi postala opustošena, kakor so bile druge dežele, ko je postala naša solčna Primorska pozorišče bojev, tedaj pa smo se tudi mi zganili. In dasi so se tekotem te vojne silno razcepila mnenja Slovencev in je nastalo mnogo sovraštva, ga ni med nami ne enega, ki ne bi zdaj v duhu hvalil naše hrabre slovenske love, ki že tako dolgo branijo našo zemljo proti velikanski premoči.

Mi smo miren narod in tudi nimamo ne veselja in ne vzroka, da bi sovražno nastopali proti drugim narodnostim, dokler nas pušče na miru. Vendar se tudi v naših očeh skriva odprta sila, če drugi stegajo grabelje roke po naši zemlji, do katere nimajo nobene pravice.

Kdor je kdaj videl naše lepe primorske kraje, kdor je kdaj kot vojak plezal po njih brdih in hribih ali pa kot popotnik opazoval vse lepote, ki jih nudi slovenska zemlja od koroske meje pa do Trsta, prek prijazne Soške doline, ta je gotovo ne more nič več pozabiti. In kdor je kdaj spoznal ono blago, a odlično srec primorsko, se mu je tudi za vedno veepila ljubezen v srce do onih bojevnikov, ki so tako dolgo časa ohranili Primorski pravi slovenski značaj.

Na severu naše domovine v Evropi smo se morali bojevati Slovence proti nemcu. Ki nam je pod žolto-črno okriljem jemalo našo zemljo. Na Primorskem pa sta si nemstvo in italijanstvo podala roke in ravno Primorci so si najino pokazali, da so krepkejši po duhu in telesu, da zamorejo uspešno varovati svoje.

Tako se je zgodilo, da smo se vsi Slovenci vedno s ponosom ozirali na one ljudi, kjer smo dobili iz roke dobrih narodnih voditelj, kjer se je najbolj uspešno

širila in krepila slovenska misel in slovenski živelj.

Se pred nekaj desetletji so razupili Italijani Trst in Gorico kot italijanska mesta in Nemci so jim pri tem prav mnogo pomagali, a zadnje desetletje je pokazalo, da je bilo vse ono upitje velika laž brez vsake podlage.

Dokazalo se je celenu svetu, da je v Trstu in Gorici prebivalna večina prebivalstva slovenskega, ki se svoje narodnosti tudi zaveda in ki je trdo odločeno, da se brani do zadnjega.

Danes se vsi mudimo v duhu v zakopih in po zasneženih gorah na primorskem bojišču, kjer že dolgo časa krvavi slovenski narod v boju za svojo sveto zemljo. Edino tam je, kjer se slovenski narod res bje za svoje in tam je slovenski narod tudi res pokazal svojo žilavost. Pokazal je, da nadvlada vse in da je edino naša maloštevilnost kriva, da smo kdaj bili zatirani od drugih in pokazal je tudi, da je vreden zaupanja in svobode na svoji zemlji.

Dasi smo v velikih skrbah za opustošeno zemljo in pa za izgubljena slovenska življenja, ki jih ne bo mogoče tako hitro nadomestiti, vendar vsi upamo, da nam bo ohranjena naša Primorska in z njo vsa slovenska zemlja in da bomo na en ali drug način dosegli svoje pravice, kadar bomo po vojni predložili svoje račune in zahtevali plačila.

Čisto gotovo je, da bo tudi v otrocih našega naroda živel še vedno v bodočnosti isti čili duh, ki nas je že tolikokrat rešil narodnega pogina in ki je imel ravno na Primorskem in v njenih ljudeh največjo silo in odpor proti sovražnim navalom.

Dopisi.

Brooklyn, N. Y. — V soboto zvečer priredili "Slavec" pri Mraku in Kneclerju v Brooklynu božično slavnost. Vstopnina 15 centov. Božično drevesce se prižge ob devet uri zvečer, nakar zapoje "Slavec" Beethovenovo "Sveto noč". Nastopil bo tudi Santa Claus, ki bo obdaroval otroke. Upati je, da se bo te prireditve udeležilo veliko število rojakov. — "Slavec."

Pittsburgh, Pa. — Dr. Josip Grahek, slovenski zdravnik, je po dolgotrajni in hudi bolezni zopet ozdravil, tako da bo začel ta teden zopet ordinirati.

Pierce, W. Va. — Prosim Vas malo prostora v Vašem cenjenem listu Glas Naroda, saj je to moj prvi dopis in tudi prvi iz tega kraja, če se ne motim. Zima je tukaj prav huda; sedaj že čez en teden vedno sneg naletuje, kljub temu ga je pa le malo na tleh. Dela se tukaj še srednje. Včasih že opoldne sežene vse delavce iz jame, včasih pa tudi zjutraj, ker ni "flecov". Kaj je temu vzrok, mi ni znano. Zaslužek je pa odvisen od prostora in od delavca. — Dne 8. decembra smo spremili k večnemu počitku dobro znanega rojaka Jožefa Rusa. Doma je bil iz Straže, fara St. Rupert na Dolenskem. V Ameriki je bil 17 let ter vedno na enem mestu. Pokopali smo ga v Thomas, W. Va. Kljub slabemu vremenu je bil tako lep pogreb, da takega še nismo videli na Thomasu. Tukaj zapuška žalujočo soprogo in dve hčerki v starosti 7 let oziroma 6 tednov ter tri sestre in več drugega sorodstva, v starem kraju pa mater in eno sestro. Kaj je bil vzrok njegove smrti, nam še ni popolnoma znano. Rajni je šel pred kakimi tremi tedni po opravih ter se ustavil pri nekem prijatelju blizu Pittsburgha. Od tam je dobila žena pismo, da je bolan in da so ga poslali v bolnišnico; čez dva dni dobi pa brzojav, da je že mrtev. To je bilo v nedeljo 5. decembra, v ponedeljek so ga pa pripeljali na njegov dom v Thomas, odkoder je bil v sredo pogreb. Spavaj mirno v tuji zemlji! — Amalija Golob, sestra pokojnega.

Pri vojaki.

Narednik (kateri je prvi rekrute v mesto vodil): "Torej danes bodem vas tepe v mesto peljal, glejte, da napravite čast vašemu poglavarju!"

Razumno.

Bucek: "Vi, Repek, pa resimate prijaznega obraza na fotografiji!"
Repek: "Kako bi ga tudi imel, ko je fotograf moj dolžnik!"

Samolastna poprava.

Povest iz ameriškega zapada.

Po preriji, katero je ogrevalo popoldansko sonce, je dospel k malemu šolskemu poslopju samotne jezdec. Njegov obraz ni bil prijeten in njegove obrazne poteze so bile celo brutalne. Krog vrata je imel privezan rdeč robeč, kateri nikakor ni pristojal njegovi precej umazani straji.

Pred šolo se je jezdec ustavil, vrgel vajeti zmučenemu in potnemu konju čez glavo, razjaskil in otvoril šolska vrata.

"Evo me, draga!"

V notranjih prostorih ni bilo nikogar razun njega opaziti in vendar je nekdo odgovoril.

"Vidim te, vidim! Žal mi je," glasil se je odgovor.

Došlec se je surovo smejal.

"Oho! Torej si me vsekakor pričakovala! Ti si vedela, da bom prišel, kakor hitro mi bodo dostavili listine. Je-li?"

"Bala sem se!"

Došlec slabega sprejema gotovo ni upošteval. Prišel je ogledovati prazne notranje prostore in se tako prepračil, da ga nihče ne bo motil. Nato se ji je približal. Njegova hvoja ni bila baš stanovita. Potem se je odkril, vrgel klobuk na tla in se naslonil na ograjo, za katero je sedela učiteljica.

"Že mesec dni sem te zasledoval, draga", prišel je ponovno z negotovim glasom, "in končno sem te vendar dobil. Sedaj pojdes z menoj! Je-li?"

Učiteljica se je pričela tresti, kajti polastil se jo je strah, katerega ni zamogla premagati.

"Ti itak veš, Bob", je odvrnila, "da bi te gotovo nikoli ne ostavila, ako bi mi bilo mogoče s teboj na kak način živeti. Prestati sem morala uprav nečloveške muke, predno sem postala zopet prosta. Sedaj sem svobodna, in nazaj k tebi! — Nikdar!"

Došlec je z razburjenim pogledom gledal svojo bivšo soprogo, katere je bila krasna in še mlada. Skušal je svoj glas premeniti ter se pričel laskati.

"Pojdi z menoj, pojdi!" jo je prosil. "Nikar ne bodi tako čudna, Nelly! Saj veš, da si moja!"

"Da, bila sem tvoja, Bob! Tvoja sem bila pet let, baš tako tvoja, kakor tvoj konj in tvoj pes — menda samo zato, da si me vodil iz kraja v kraj in da si me mučil, kakor tvojega psa in konja!"

Mož je zardel.

"Temu je bil whisky vzrok, Nelly, in tudi dobro veš, da te nisem nikdar pretepal, kadar sem bil trezen."

"Da, vse to dobro vem, in tudi vem, da si samega sebe v toliko poznal, da si vedel, da radi whiskyja postaneš živina. Ti si vedel, in baš radi tega, kadar si bil slabše volje ali ljubosumen — sam Bog ve, da nisi imel povoda — potem si odšel in se napil. Ko si se vrnil domov, si me vedno pretepal. Takrat si vedel, da boš, kakor hitro se upijaniš, usmrtil Bill Harmona. Vse to si vedel, in baš radi tega si odšel, se napil in ga umoril! Potem si prišel domov, jaz sem ti morala tvojo krvavo obleko sežgati, tebe skrivati in s teboj iz kraja v kraj bežati, kakor hitro si mislil, da te zasledujejo." Pri tem je naslonila glavo na roke. "No, jaz ne pojdem k tebi nazaj! Nikdar in nikoli več, kajti jaz imam tega že dovolj!"

V njegovem pogledu je bilo opaziti nekaj groznega, vendar je pa nekako dobrohotno položil svojo desnico na glavo mlade ženske.

"Jaz ne pijem več niti kapljice whiskyja, Nelly, jaz ti prisrzem", je dejal — in ona je vedela, da laže — "ako pojdes z menoj. Jaz ti prisrzem, čuješ?! To da" — pri tem se je sklonil do njene mize — "ako ne greš z menoj —"

Ona je vstala in se hotela braniti, kajti na njegovem obrazu je opazila poteze, katere je predobro poznala. Tako je izgledal, kadar jo je pretepal. Baš tako je tudi izgledal, kadar je prišel domov do nezvesti pijan in kadar je bil do skrajnosti brutalen.

Pri tem je zrl skozi odprto okno na prosto. Prerija je bila prazna in na njej ni bilo opaziti niti enega človeka. Bila je popolnoma sama in na razpolago brutalnosti njenega moža. Polastila se jo je strašna bojazan in ona skoraj ni zamogla govoriti.

"Bob", je dejala, "ti si baš sedaj zopet pijan!"

On se je pričel brutalno smejati.

"Well, dragica, kaj pa drugega pričakuješ? Ako komu njegova lastna žena uide in mu poleg tega še listine ločitve dostavi! Radi tega bi gotovo vsakdo pil. Ali tega ne veš?"

Potem jo je nekaj časa mirno gledal.

"In čemu me nočeš pustiti v miru?" vprašala je nadalje. "Čemu mi hočeš vzeti službo, katero sem po tolikih naporih dobila! Jaz sem sedaj tukaj učiteljica in sem popolnoma zadovoljna, skraj srečna!"

"Tebe pustiti v miru? Kaj! Kakšna pa si sedaj; postala si presneto samoglavna! Jaz sem tvoj mož in imam pravico tebe obiskati. Saj ti vendar ničesar nečem!"

"V tem countyju omožene ženske ne dobe službo učiteljice. Do sedaj nihče ne ve, da sem omožena. Ne vzemi mi službe, Bob! Jaz se tukaj sama preživljam in ne vem, kam naj se podam!"

Njen soprog jo je nepopisno grdo pogledal.

"Tako...! Torej ti se preživljaš pod tujim imenom, draga, in trdiš, da nisi poročena! S teboj zamore torej vsaki cowboy občevati. K vragu s tako žensko, katere slepari može!"

"Ali me boš umoril, Bob?"

Tekom minulih petih let ji je čestokrat brez vsakega povoda pretel s smrtjo, tako da se na njegove grožnje ni mnogo ozirala. Radi tega mu je nekako junaško odgovarjala. Njen mož se ji je dozdeval, da namerava nekaj izvanredno strašnega. Njegova jeza se je podvojila, ko je uvidel, da njegova žena ve, kaj on namerava.

"Veš, kdo je šerif v tem prokletem countyju?" vprašal jo je in pri tem prijel za roko.

Ona mu je prikimala.

"Sedaj sem vedel, kakor hitro sem našel Bud Basterjev ranč, da ti nisi daleč od njega!"

Ona je zmajala z ramami.

"Jaz ne morem za to, ako je Masters edini prijatelj, kar jih imam na svetu. On je z menoj vedno dober, on mi je brat in nič drugega! On mi je tukaj našel in preskrbel službo in kateri —"

"Kateri ti je tudi kaj boljšega obljubil, kakor hitro bodeva midva sodniško ločena!" prikiul jo je Bob.

V prejšnjih letih, takrat, ko sta se oba živila v Santa Saba, je Bob Sanders mnogo mlajšega Bud Mastersa nepopisno sovražil. Temu je bila vzrok ljubosumnost — skrajna ljubosumnost — o tem je vsakdo v Santa Sabi vedel. Vendar je pa bil Bob Sanders strahopetnež in se v Mastersovi prisotnosti nikoli ni upal razodeti svoje sovraštvo, kajti Mastersov značaj mu je bil dovolj poznan. Vse drugače je pa bilo z Bill Harmonom. Radi deževja je slednji nekoč njegovo Nelly pripeljal domov na svojem vozu. On je potem veselo pripovedoval o Nellyjevi lepoti in obžaloval, da ni dobila boljšega moža — in zato je moral mladenič pustiti svoje življenje! Bud Masters je pa neovirano izjavil, da je Sanders največji lopov na svetu; to mu je dejal tudi v obraz in pristavil, da je vrv za njegov vrat že gotova ter mu je zajedno prisegel, da ga bo pretepel, ako bo še kdaj pretepal svojo Nelly, radi česar se ga je Sanders bal.

Nelly mu je srčno odgovorila: "Bud Masters me dosedaj nikoli ni vprašal, ako hočem biti njegova žena, ako ti misliš, da je temu tako. Ako bi pa bila prosta in da bi me on vprašal, povem ti v obraz, jaz bi —"

Pri teh besedah je njen soprog besno zakričal:

"Ti, omožena ženska — ti govoriš o zopetni ženitvi? Jaz te bom že odvadil! Ali jaz, ki sem tvoj soprog, nimam nikake pravice! Ti si moja in moja tudi ostaneš! Razumeš! Sedaj pojdes z menoj — ali pa pojdes k —"

Pri teh besedah je vzel revolver izza pasu. Ona v smrtnem strahu poletela k vratim. Na pragu se je okrenila in v tem trenutku je počil strel.

Žena je padla na tla.

Vendar je pa bil za svoj grozni zločin slabo pripravljen in njegov jezdec je bil v skrajno slabem razpoloženju. Postalo mu je nekako slabo, naslonil se je pa mizo in zrl na svojo žrtev. Skozi odprta vrata je prihajal južni veter, kateri se je vjel v krilih njegove mrtve soproge. Morilec je obšla groza in pričel se je tresti. Pred par sekundami je še divjal in grozil, potem se je pa strahu tresel, ko je pomislil, da mora, če hoče priti na prosto, iti mimo njegove trupla.

Konečno se je vendar zavedel

in tresoč se odšel je proti vratim. V istem trenutku je veter zopet pričel plapolati z obleko njegove žene in vrata so se radi vetra zaprla. Strahopetnež se je dozdevalo, kakor da je njegova soproga zaprla vrata. Nehote je zakričal in skočil skozi okno ter se tako na rokah in na obrazu porezal. Nato je tekkel krog hiše, zajašil svojega konja ter odjedil, kamor je hotel njegov konj.

Vsled hitre ježe in svežega zraka je kmalu postal nekoliko trezen, nakar je pričel razmišljati. Pred njegovim duševnim očesom se je pojavila slika Bud Mastersa. Ko je šel skozi Bellville k svoji soprogi, je videl med drugimi konji, kateri so se pasli kraj sodeča, tudi šerifovega konja. Potem se je prestrašil vsakega oblaka, katerega je ugledal na obzorju, zbal se je vsakega zajca, kateri je tekkel po preriji, v vsakem bitju je videl šerifovega konja, v vsakem glasu vetra je menil, da sliši glas šerifa.

Predno mu boše Bud Masters vjel", murmal je sam med seboj. "se bom raje ustrelil!"

Pri teh besedah je pričel v svojih leginah iskati revolver, pa je opazil, da ga nima. Pri tem se je spomnil, da je revolver pozabil v šoli. Kakor vedno, je bil tudi takrat skrajno razburjen.

V glavi mu je šumelo kakor v bučnem panju. Pri vsakem skoku njegovega konja je menil, da bo ugledal šerifa.

Konečno je na preriji opazil tri jezdec; jezdec in konje, kateri so bili brezdomno pravi in kateri so se proti njemu približevali. Skušal se je jezdecem izogniti, radi česar so ga slednji naravno opazili in v skoku pričeli jezdit proti njemu.

(Pride še.)

Slovensko-Amerikanski**KOLENDAR**

ZA LETO 1916

Cena mu je

35c.

Dobi se pri:

SLOVENIC PUBLISHING**COMPANY,**

82 Cortlandt St., New York.

U zalogi ga imajo tudi

nekateri naši zastopniki:

Frank Sakser podružnica

6104 St. Clair Ave., Cleve-

land, Ohio.

Charles Karlinger, 3942

St. Clair Ave. Cleveland, O.

Fr. Leskovic, Box 44, —

Franklin, Kans.

Ivan Pajk, 465 Chestnut

St., Conemaugh, Pa.

L. Balant, 112 Sterling

Ave., Barberton, Ohio.

M. Ogrin, 12 - 10th St., N

Chicago, Ill.

H. Svetlin, 1016 St. Clair

Ave., Sheboygan, Wis.

Alois Rudman, 737 Hol-

mes Ave., Indianapolis, Ind

M. Klarich, 832 E. Ohio

St., Pittsburgh, Pa.

M. Perušek, Ely, Minn. in

več drugih naših zastopni-

kov po drugih naselbinah.

Fr. Cherne, 9534 Ewing

Ave., So. Chicago, Ill.

SANATOGEN

DOBROTNIK CLOESTVA**KRI!** Dosežejo oni, ki se zdravijo

Moč! z evropskimi zdravili, ker so

Zdravje! najboljša. Posebno Sa-

natogen je pravi čudež za vse bolezne,

slabotne in slabokrvne. 21.000 zdrav-

nikov ga priporoča po celim svetu.

Dobiva se pri nas, (Dom. Lekarna),

kakor tudi druga garantirana zdravila

za: **Zeloččne bolezni, ner-****voznost, revmatizem,****prehlajenje, spolne bo-****lezni, zdravila za prido-****bitev moške moči in****za vse druge bolezni.**

S temi zdravili smo pomagali veli-

ko rojakom, tako lahko tudi vam, ako

se obrnete na nas. Na vsa vprašanja

damo mi točna pojasnila o boleznih

in zdravilih zastoj!

S tem si prihranite denar in pridobite si ZDRAVJE.

Priznalna pisma pričajo o tem jasno. Naročila se izvr-

sujejo strogo zaupno. Pisma

naslovite tako:

J. F. Dolenc,

Box 819 Milwaukee, Wis.

Krasne žepne koledarje z dnevn-

nim zapisnikom, poštnimi določba-

mi, zemljevidi itd. pošljemo vsa-

kemu našemu naročniku POPOL-

NOMA ZASTONJ kot novoletno

darilo.

J. F. Dolenc,

Box 819, Milwaukee, Wis.

Slovensko katoliško

podp. društvo

svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAHOL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: LOUIS TAUGHAR, Box 835, Rock Springs, Wyo.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VEHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVRO, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

Pomen organiziranega dela.

Zgodovina dela je zgodovina človeškega plemena in glavno vprašanje je bilo že iz početkov zgodovine vedno vprašanje razmerja med delavci in delodajalci. Kajti od nekdaj so nekateri delali za druge, ki niso delali. Nekateri so sejali in sadili semena, drugi pa so uživali sadove.

Iz teh in podobnih dejstev in razmer se je porodil organizirani delavec, kakor ga poznajo delavske unije.

Organizirani delavec je spoznal, da velika večina ljudstva mora delati in da mora delati za druge, dalje je tudi spoznal, da se posamezni, neorganizirani delavec ne more uspešno potegovati za svoje pravice pri svojem delodajalcu.

V tem tiči temeljno načelo modernega organiziranega delavstva: gibanja, da se organizira vse delavce in jih spravi v nek gotov položaj, ki bo natančno določil razmerje med delavstvom in delodajalcem.

Organizirano delavstvo je proti telesnem nasilju — proti zakonom "Hunov in divjakov." Ni se strnilo v organizacije, da bi napadalo in strašilo, temveč združilo se je iz potrebe do zakona organizacije, ki je najsiilnejša in največja postavila civiliziranega ljudstva.

Temeljni vzrok za obstoj delavskih uni je, da je delavec omogočen, da se z njihovo pomočjo in po njih uspešno pogajajo z delodajalci.

Namen delavskih uni je, da se združijo v eni organizaciji vse one, ki so zaposleni ali zmožni, da bi bili zaposleni pri kakih gotovi obrti in da se zahteva in zagotovi za vsakega od njih najmanjša plače, ki jih zaslužijo po svojih zmožnostih, krajši delavni čas in boljše razmere.

Delavske unije ne zahtevajo, da bi moral biti vsak plačan enako, temveč, da bi vsak dobil predpisano najmanjšo plačo.

Organizirano delavstvo je naravna posledica razmer, ki jih je porodil moderni družinski in industrijski položaj ter njegov obstoj je nezgleden uspeh napredujočih izobrazbe, ki se pojavlja vedno silnejše in je tako prikladna moderni dobi.

Današnje razmere zahtevajo izobraženega delavstva in takemu se ne bo moglo kratiti njegovih pravic.

Po N. Y. Call.

Veda in zločin.

Po dvamesečnih poizkusih je naznanil policijski komisar Woods v New Yorku, da bo otvoril policijski oddel oddelek za opazovanje zločincev, da se določi, koliko je med njimi umobolnih. Ta oddelkec se bo nahajal na policijskem glavnem stanu.

Woods pravi, da je pet odstotkov zločincev, ki pridejo v roke policije, slaboumnih. Zato je komisar Woods mnenja, da se take zločince, ki se iz slaboumnosti pregreše proti postavam, kadar se jim nudi prilika zato, ne sme kaznovati, kot zdrave, odgovorne ljudi, temveč se jih mora zdraviti, da se po možnosti napravi iz njih boljše ljudi.

Nekega jetnika n. pr. so aretirali, ker je okradel nekega uradnika ter mu grozil s smrtjo. Na vesti je imel že celo vrsto zločinov, ki so se začeli že leta 1907. Obsodjen je bil na deset let ječe v Sing Sing, vendar pa spada v norišnico, ker nima bolj razvite pameti, kakor 11 do 12-letni otrok.

Podobni slučajji so se primerili tudi pri drugih zločincih, ki so bili obsodjeni v dolgotrajne ječe, da si se je pri zdravniških preiskavah dognalo, da imajo sila slabo razvite možgane, manj, kako pa čisto navadni mladi otroci. Taki zločinci so po prestani kazni zopet lotetavo svojega starega življenja in so kot taki vedna nadloga samim sebi in oblastim, dasi svoje nesreče niso sami krivi.

Ni ni boljšega, kakor da se odloči bolne na umu od onih, ki so pravi zločinci ter se jih pošlje v bolnice. S tem se bo prihranilo mnogo nepotrebnih pregledov policije in tudi razmere se bodo zboljšale.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Ženitev.

Henry W. Shaw).

Ženitev je najboljša transakcija, ako se jo le površno opazuje.

Toda pri tem se večkrat zgodi, da se tega ali onega potegne.

Ženitev je stara, navada, starejša, kakor piramide in ravno tako polna hijeroglifov, katerih ni hče ne nme tolmačiti.

Svetovna zgodovina nam ne pove, kdo je bil prvi človek, ki je djal na glavo cilindar ali svilen komat, se oženil in obljudil, da bo delarjivo delal, šel s svojo polovico čez drn in strn, navzgor in navzdol, po ravnem in strmim, po solnem in dežju, se potapljal in plaval ter končno vtonil.

Toda ne oziiraje se na to, kdo je prvi parček, gotovo je, da se jima je dobro godilo, ker inace bi se toliko potomstva ne vpreglo v jarem in peljalo dalje....

V ženitvi je opaziti mnogo morale; pred vsem je ženitev ona malta, koja spaja družabne opeke.

Vendar je pa na svetu prokleto malo ljudi, ki so naložili svoj denar v ženitev, se potem vsedli k pisalni mizi ter podali pismeno mnenje o vzrokih, čemu so se oženili.

To dejstvo pa moramo smatrati najtemeljnejšim dokazom, da spajajo poroke med povsem navadne nezgode, ki se morajo ravno tako dogajati, kakor se pri pticah redno dogodi, da ostavijo svoje gnezdo, kadar dobe toliko perja, da znajo leteti, ne da bi vedele, čemu se je to zgodilo.

Nekateri se oženijo vsled medsebojnega dopadajenja in nikdar ne pronajdejo svoje pomote; ti so srečni.

Nekateri se oženijo vsled denarja — ki ga pa nikoli ne vidijo.

Nekateri se oženijo vsled slavnih imen; potem mislijo šest mesecev, da so slavni, nakar se jim pojavi prepričanje, da slava ni nič boljša od posnetega mleka.

Nekateri se oženijo, da ugodijo želji sorodnikov, nakar se pa ne popisno čudijo, da se sorodniki po poroki za nje niti ne zmenijo.

Nekateri se oženijo, ker jih je prvotna ljubica ali ljubček ostavil; tako poroko nazivljamo "križanje".

Nekateri se oženijo iz ljubezni — brez centa v žepu, brez prijateljev na svetu in brez vsakega ponosa. To izgleda dokaj obupno, toda kljub vsej mizeriji, imenujemo tako poroko "krepkostno".

Ako ženitvi iz ljubezni ne sledi uspehi, imenujemo tako poroko "puhlo meso".

Nekateri se oženijo, ker mislijo, da naslednje leto ženska letina ne bo dobro uspela, tako da bodo ženske redke.

Nekateri se oženijo, da se reši samega sebe, nakar pa pronajdejo, da so igrali igro, pri koji sta obe stranki izgubili.

Nekateri se vdruči oženijo, da se tako masnujejo nad prvi poroko; ti pronajdejo, da igrajo spreminjajočo se igro, čimveč zastavijo, tem manj dobe.

Nekateri se oženijo, da bodo srečni, ker pa temu ni tako, se potem čudijo, kam gre vsa sreča, kadar umrje.

Nekateri se oženijo, ne da bi vedeli čemu, ter žive, ne da bi vedeli kako.

Toda skoro vsakdo se oženi, in baš v tem je največja šala.

Nekateri se oženijo v naglici, nakar imajo dovolj časa, da sedé premišljajo o svoji neumnosti.

Nekateri pa najpreje natančno premislijo, nakar se vsedejo in oženijo. Obadva načina sta pravilna in z obema se isto doseže.

Nekateri oženijo izgubljena dekleta z namenom, da jih rešijo pogube. To je nekoliko riskantno in človek mora biti pri tem opravičen, dokaj premeten misijonar.

Nekateri se oženijo z koketami. To je ravno tako, kakor ako človek kupi slabo farmo, ki je zelo zadovoljena, nakar mora ostanek svojega življenja delati, da poplača mortgage.

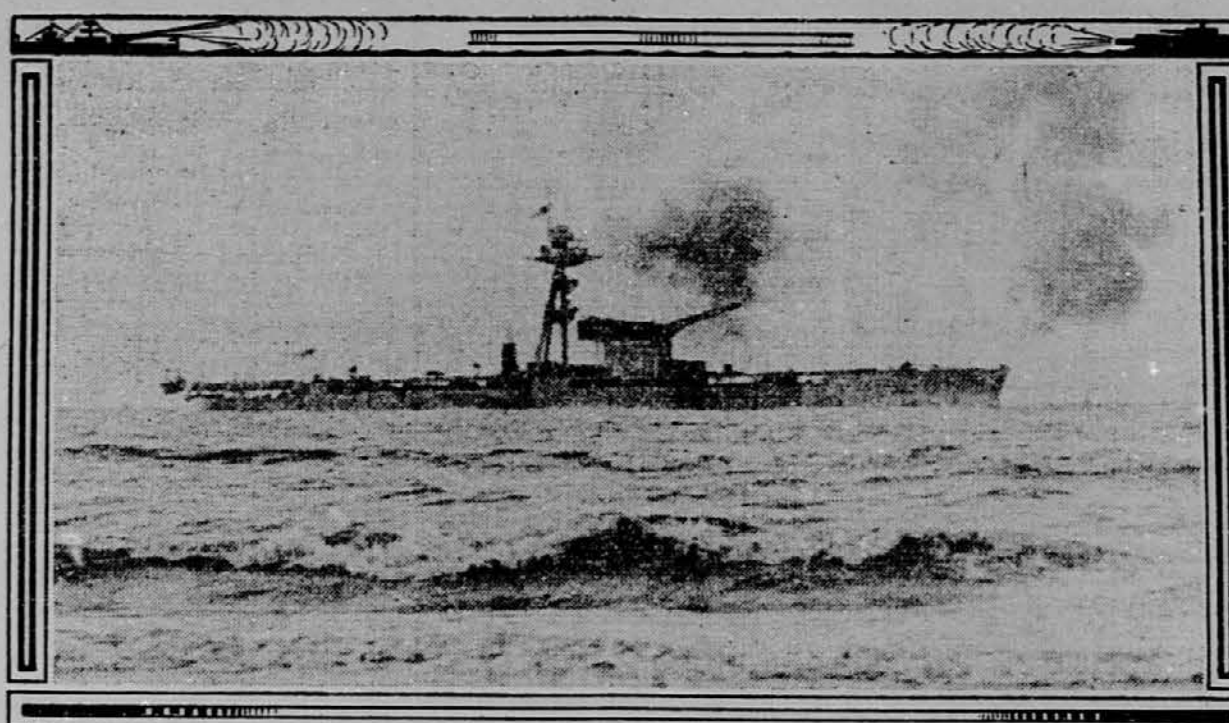
Pri ženitvi ima pa vsakdo svoje osebnene nade in baš to je tako zapeljivo. Vsakdo se rad igra z nadami in prilikami, kajti vsakdo pričakuje, da bo imel dobiček.

Toda kaj imam pravico izjaviti, da vsakdo ne more pri igri dobiti.

Nekateri ljudje se nikdar ne oženijo, toda to je ravno tako riskantno in bolezen je ista, ne da bi jeji zamogli dati kako drugo ime.

Človek, ki stoji na obrežju in se vsled mraza trese, se preje prehladi, kakor oni, ki skoči takoj v vodo.

Le malo ljudi je na svetu, ki se večjih "stancijah" vlak dalj časa nikdar ne oženijo, češ, da tega stoji. Potniki hite v "bufet" (ta-

Ta slika nam kaže najnovejši angleški monitor ali topniški čoln, ko obstreljuje nemško utrdbo ob belgijski obali.

"nočejo" storiti; te vrste ljudje vedno odlašajo in večina teh ljudi "strada", dasiravno se jim nudi jo sandwichi. Take vrste ljudje niso dovolj nadarjeni.

Oženite se, dokler ste mladi! To je moj moto.

To sem namreč sam poskusil in tako tudi vem, kaj pišem.

Ako vas kdo vpraša, čemu ste se oženili (ako se je to moralo zgoditi, recite mu, da se o tem ne spominjate.

Ženitev je dokaj varna igra — ako dobite, potem dobite mnogo, ako pa pri igri izgubite, ni nič izgubljenega, ker potem živite zoret mi, kakor predno ste se pričeli ženiti.

Vsled tega ponavljam: oženite se mladi!

Za ženitev v starih letih je le en izgovor — druga ženitev.

Med bogomolci v "Ruskem Jeruzalemu".

Dr. Ivan Knific.

Kdor išče v Rusiji naravnih lepot, se je zmotil. Vsa dežela je ravna, ponekod valovita, toda zelo enolična, na jugu prav malo drugačna kot na severu. Enoličnost pa uspava in dolgočas; zato vožnja po ruskih planjavah razvaja nim turistom ni kar nič povšeči.

Ko sem se prvokrat zbudil na ruskih tleh, me je pozdravilo zaprto jutro. Deževalo ni več, le megla se je vlačila po tleh, oblaki pa so ves dan zastirali sonce. Zato se mi je tudi pokrajine zdela puščobna, in vendar pravijo, da je Ukrajina zanimivejša in rodovitnejša nego ostala Rusija.

Večkrat smo se vozili po dolincah; v daljavi smo večasih uzrli malo naselbino, kup nizkih, zidanih, s slamo kritih poslopj; ob progi se je tuintam prikazala čreda ovac; o višjih gričih s cerkvicami ali razvalinami pa ni bilo ne duha ne sluha. Domisljal sem si, da bom kar z vlaka obdnoval ruske mužike, kako žanjejo in orjejo, toda na polju ni bilo nikogar. Setev so ravno kar poželi; v velikih kopicah se je po njivah sušila pšenica, rž in oves, — kozoletec ne poznajo, — dokler žita ne spravijo domov na guarno, da ga omanejo z živino ali pa omlatijo. Drugod so polje za sadili s krompirjem in turščico; v kijevskih gubernijah goje tudi sladkorno peso; blizu hiš je mnogo zelenikov.

Vasi smo videli prav malo. Zelo so si podobne. Na zrvišenem prostoru so zgradili z zeleno pločevino krito pravoslavno cerkev z visoko kupolo, krog nje pa večje ali manjše število stanovališč. Zdelo se mi je, da se železnica izogiba večjih krajev. "Kje pa je delevnja (vas)?" sem vprašal znanca, če smo obstali na večji postaji. "Za gricem, onstran gozda, "ni se odgovarjal. "Pri nas so zgradili postaje zunaj selišč. Ponekod se vozijo uro daleč, da pridejo s kolodvoru do vasi."

Izprva me je pokrajina zanimala, Polje se je vrstilo z gozdi. Mnogo sveta sploh ni obdelanega. Po širnih travnikih so se pasle živali: goveda in konji. Največ smo se vozili skoz gozde. Ne smete s pa misliti gosto zarastlih pragozdov s stoletnim drevjem, temveč tanke smreke, breze in hraste; pred Kijevim samim se razprostirajo mogočni borovi gozdi. Ob ko se vsled mraza trese, se preje prehladi, kakor oni, ki skoči takoj v danice drv.

Postaje so redke; zato pa ob večjih "stancijah" vlak dalj časa nikdar ne oženijo, češ, da tega stoji. Potniki hite v "bufet" (ta-

ko se v oficijni rušini nazivlje jedilnice), kjer imajo "bufet" mnogo posla, da zadoste po trebam vseh potnikov.

Ob steni stoji velikanski samovar z vročo vodo, ki ji Rusi pravi "kipjatak". Krog samovarja se je vsula množica, ki je odprla vse pipe, da se krop kar kadi iz njega. Potniki nosijo s seboj pločevinaste čajnike, da vso pot srebrijejo čaj, svojo najljubšo pijačo.

Ko sem na prvi postaji v jutro zahteval kave, me je znanec opozoril, da v pravi Rusiji ne pije kave. Tudi po mestih nimajo kavar, ampak le "čajnarje". Kraj večjih kolodvorih so branjevi postavili stojnice, kjer prodajajo slanino, klobase, kruh in sadje; ob dopoldanskih urah stoje ponekod tudi ženske, ki ponujajo sveže, toplo mleko.

Moj prijatelj si je natočil veliko posodo kropa, dejal vanjo čaja, pripravil dva kozarca, potem pa me je povabil na zajtrk; iz kovčega je potegnil še gnujat, iz dopoldanskih urah stoje ponekod tudi ženske, ki ponujajo sveže, toplo mleko.

Mojo prijatelj si je natočil veliko posodo kropa, dejal vanjo čaja, pripravil dva kozarca, potem pa me je povabil na zajtrk; iz kovčega je potegnil še gnujat, iz dopoldanskih urah stoje ponekod tudi ženske, ki ponujajo sveže, toplo mleko.

Mojo prijatelj si je natočil veliko posodo kropa, dejal vanjo čaja, pripravil dva kozarca, potem pa me je povabil na zajtrk; iz kovčega je potegnil še gnujat, iz dopoldanskih urah stoje ponekod tudi ženske, ki ponujajo sveže, toplo mleko.

Mojo prijatelj si je natočil veliko posodo kropa, dejal vanjo čaja, pripravil dva kozarca, potem pa me je povabil na zajtrk; iz kovčega je potegnil še gnujat, iz dopoldanskih urah stoje ponekod tudi ženske, ki ponujajo sveže, toplo mleko.

Mojo prijatelj si je natočil veliko posodo kropa, dejal vanjo čaja, pripravil dva kozarca, potem pa me je povabil na zajtrk; iz kovčega je potegnil še gnujat, iz dopoldanskih urah stoje ponekod tudi ženske, ki ponujajo sveže, toplo mleko.

Mojo prijatelj si je natočil veliko posodo kropa, dejal vanjo čaja, pripravil dva kozarca, potem pa me je povabil na zajtrk; iz kovčega je potegnil še gnujat, iz dopoldanskih urah stoje ponekod tudi ženske, ki ponujajo sveže, toplo mleko.

Mojo prijatelj si je natočil veliko posodo kropa, dejal vanjo čaja, pripravil dva kozarca, potem pa me je povabil na zajtrk; iz kovčega je potegnil še gnujat, iz dopoldanskih urah stoje ponekod tudi ženske, ki ponujajo sveže, toplo mleko.

Mojo prijatelj si je natočil veliko posodo kropa, dejal vanjo čaja, pripravil dva kozarca, potem pa me je povabil na zajtrk; iz kovčega je potegnil še gnujat, iz dopoldanskih urah stoje ponekod tudi ženske, ki ponujajo sveže, toplo mleko.

Mojo prijatelj si je natočil veliko posodo kropa, dejal vanjo čaja, pripravil dva kozarca, potem pa me je povabil na zajtrk; iz kovčega je potegnil še gnujat, iz dopoldanskih urah stoje ponekod tudi ženske, ki ponujajo sveže, toplo mleko.

Mojo prijatelj si je natočil veliko posodo kropa, dejal vanjo čaja, pripravil dva kozarca, potem pa me je povabil na zajtrk; iz kovčega je potegnil še gnujat, iz dopoldanskih urah stoje ponekod tudi ženske, ki ponujajo sveže, toplo mleko.

Mojo prijatelj si je natočil veliko posodo kropa, dejal vanjo čaja, pripravil dva kozarca, potem pa me je povabil na zajtrk; iz kovčega je potegnil še gnujat, iz dopoldanskih urah stoje ponekod tudi ženske, ki ponujajo sveže, toplo mleko.

Mojo prijatelj si je natočil veliko posodo kropa, dejal vanjo čaja, pripravil dva kozarca, potem pa me je povabil na zajtrk; iz kovčega je potegnil še gnujat, iz dopoldanskih urah stoje ponekod tudi ženske, ki ponujajo sveže, toplo mleko.

Mojo prijatelj si je natočil veliko posodo kropa, dejal vanjo čaja, pripravil dva kozarca, potem pa me je povabil na zajtrk; iz kovčega je potegnil še gnujat, iz dopoldanskih urah stoje ponekod tudi ženske, ki ponujajo sveže, toplo mleko.

Mojo prijatelj si je natočil veliko posodo kropa, dejal vanjo čaja, pripravil dva kozarca, potem pa me je povabil na zajtrk; iz kovčega je potegnil še gnujat, iz dopoldanskih urah stoje ponekod tudi ženske, ki ponujajo sveže, toplo mleko.

Mojo prijatelj si je natočil veliko posodo kropa, dejal vanjo čaja, pripravil dva kozarca, potem pa me je povabil na zajtrk; iz kovčega je potegnil še gnujat, iz dopoldanskih urah stoje ponekod tudi ženske, ki ponujajo sveže, toplo mleko.

Mojo prijatelj si je natočil veliko posodo kropa, dejal vanjo čaja, pripravil dva kozarca, potem pa me je povabil na zajtrk; iz kovčega je potegnil še gnujat, iz dopoldanskih urah stoje ponekod tudi ženske, ki ponujajo sveže, toplo mleko.

Mojo prijatelj si je natočil veliko posodo kropa, dejal vanjo čaja, pripravil dva kozarca, potem pa me je povabil na zajtrk; iz kovčega je potegnil še gnujat, iz dopoldanskih urah stoje ponekod tudi ženske, ki ponujajo sveže, toplo mleko.

Mojo prijatelj si je natočil veliko posodo kropa, dejal vanjo čaja, pripravil dva kozarca, potem pa me je povabil na zajtrk; iz kovčega je potegnil še gnujat, iz dopoldanskih urah stoje ponekod tudi ženske, ki ponujajo sveže, toplo mleko.

Mojo prijatelj si je natočil veliko posodo kropa, dejal vanjo čaja, pripravil dva kozarca, potem pa me je povabil na zajtrk; iz kovčega je potegnil še gnujat, iz dopoldanskih urah stoje ponekod tudi ženske, ki ponujajo sveže, toplo mleko.

Mojo prijatelj si je natočil veliko posodo kropa, dejal vanjo čaja, pripravil dva kozarca, potem pa me je povabil na zajtrk; iz kovčega je potegnil še gnujat, iz dopoldanskih urah stoje ponekod tudi ženske, ki ponujajo sveže, toplo mleko.

Mojo prijatelj si je natočil veliko posodo kropa, dejal vanjo čaja, pripravil dva kozarca, potem pa me je povabil na zajtrk; iz kovčega je potegnil še gnujat, iz dopoldanskih urah stoje ponekod tudi ženske, ki ponujajo sveže, toplo mleko.

Mojo prijatelj si je natočil veliko posodo kropa, dejal vanjo čaja, pripravil dva kozarca, potem pa me je povabil na zajtrk; iz kovčega je potegnil še gnujat, iz dopoldanskih urah stoje ponekod tudi ženske, ki ponujajo sveže, toplo mleko.

Mojo prijatelj si je natočil veliko posodo kropa, dejal vanjo čaja, pripravil dva kozarca, potem pa me je povabil na zajtrk; iz kovčega je potegnil še gnujat, iz dopoldanskih urah stoje ponekod tudi ženske, ki ponujajo sveže, toplo mleko.

naveličal; v Rusiji mi je čas minul, da nisem vedel, kdaj in kako. Ob enem sem se vadal v rušini, ki nam je sorodna, vendar pa v začetku težko umljivo. Sicer pa moji sopotniki niso bili Velikorusi — Moskali, temveč Malorusi ali Ukrajinci. Nisem jezikoslovec, zato tudi nisem opazil razločka med njihovo govorico in pristno ruščino. Le toliko se mi je zdelo, da njih izgovorjava ni velikoruska, ker nenaglasenega o niso govorili kot a, nenaglasenega e ne kot i, kakor to delajo Moskovljani. "Steti govorila?" je hči vprašala mater; "naša zemlja plodonosnaja"; se je hvalil Malorus; Moskvici b' dejal: gavarila, zimlja, pladnosnaja. Sicer je pa tudi med Velikorusi mnogo narečij, in ista beseda se po raznih krajih različno izgovarja. Število "pet" se n. pr. v koder govore "pjač", "peč", "pit". Na Kaspiskem morju me pristni ruščini piše in izgovarja pjat; zasel sem pa v pokrajine, ko je domačin vprašal, koliko je ura, in ko mu rečem: "Pjat", me radovedno gleda in vpraša: "Pet?" Potovanje križem Rusije bi bilo za izrazitega jezikoslovca zelo poučno.

(Dalje prihodnjic).

Naloga Rusije.

Petrograd, Rusija, 22. dec. — Nemško časopisje se trudi, da bi razširilo mnenje o novih nasprotjih med ministrstvi v Parizu in v Londonu na eni strani in v Petrogradu na drugi strani, nastalih vsled zadnjih dogodkov na Balkanu. Zadržuje, da se na te z go-ljuflivim namenom razširjene trditve odgovori z novo potrditvijo popolnega soglasja, ki med zaveznicami sploh ni nikoli ponehalo. Zlasti nastop zaveznic proti Bolgarski je bil določen popolnoma soglasno. Ko se je razkril namen bolgarske vlade, postaviti se končno na stran Nemčije, je bila naravna naloga Rusije, da pridobi svojem glasu poslušanje in da govori v imenu zaveznic. To nalogo je Rusiji odkazalo soglasno čustvovanje ruskega naroda, ki se zaveda žrtve, katere je doprinesel za osvoboditev Bolgarske. Ruski narod ne bi bil mogel razumeti, če bi Rusija ne bila storila odločilnega napora v prepričanje, da politična bolgarska vlada svoj narod na pot, ki nasprotuje njegovim čustvom, njegovim interesom in njegovim tradicijam.

Angleške finance.

London, Anglija, 22. decembra. Angleški finančni minister je v parlamentu povedal, da bo letošnji državni primanjkljaj znašal 1285 milijonov funtov, prihodnjeltni pa 1436 milijonov. Vojni stroški se morajo pokriti z davki in s posojili. Vsak Anglež mora biti pripravljen dati državi na davkih in posojilih polovico svojih dohodkov. Ves narod mora popolnoma premeniti način življenja.

Eksplozija smodnišnice.

London, Anglija, 22. decembra. V Minstru na Vestfalskem je zletela v zrak neka tovarna in več skladišč za smodnik vsled neke razstrelbe. Škoda je bila velikan-ska in so bile prizadete tudi hiše in poslopja ve mestu.

Kje je JOHN VAVPOTIČ? V zadnjem pismu je napravil svoj naslov o/o McKeesport Hospital, P. O. McKeesport, Pa. Tja sem pisal, toda pismo mi je bilo vrnjeno. Prosim ga, da mi pošlje svoj naslov, da mu bom pisal. — Frank Vavpotich, 346 E. 9. St., New York, N. Y. (21-23-12)

Kot vsako leto smo tudi letos pripravili fino zalogo vin in žganja za naše številne odjemalce po celih Združenih državah. Od teh omenjamo sledeče:

Ohajska vina:			
	1-1/2 gal. v. v. v. v.	3 gal. v. v. v. v.	Zaboj
Stari Concord (teman)	\$.75	\$27.00	
Concord (svetel)	.80	28.00	
Catawba	1.00	35.00	
Delaware	1.25	38.00	
Riesling	1.25	38.00	
Sherry	1.25		\$7.50
Port	1.25		7.00
Zinfandel (4 leta)	1.50		

Žganja:			
	Gal. v. v. v. v.	3 gal. v. v. v. v.	Zaboj Stelčenica
Tropinjevec	\$2.00, \$2.25, \$2.50, \$2.75 in \$3.00	\$ 9.00	\$.85
Slivovitz	2.75 in 3.00	13.00	1.35
Brinjevec		13.00	1.35
Cognac type brandy	2.75 in 3.00	10.00	.90

Vesel Božič in srečno Novo leto vsem je naša iskrena želja.

Za 5 in 10 gal. posodo računamo \$1.00, za 25 gal. \$2.00, za večja naročila je sod zastoj. Naročilo naj se priloži denar ali Money Order in natančni naslov. Za pristnost pišaje jamčimo.

The Ohio Brandy Distilling Co.

6102-4 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

POUČNE KNJIGE:

Ahnov nemško-angleški tolmač, vezan	—50	Revolucija na Portugalskem	—20
Berilo prvo, vezano	—30	Senila	—15
Berilo drugo, vezano	—40	Stanley v Afriki	—30
Cerkvena zgodovina	—70	Sherlock Holmes, 3., 4., 5. in 6. zvezek po	—80
Domači zdravnik	—50	Sveta noč	—20
Evangelij	—50	Srečolovce	—20
Fizika 1. in 2. del	—45	Strah na Sokolskem gradu, 100 zvezkov	\$5.00
Katekizem vez. veliki	—40	Strelec	—20
Katekizem vez. mali	—15	Sanjska knjiga, velika	—30
Nemščina brez učitelja, 1. in 2. del, vsak 50c., oba	\$1.00	Štiri povesti	—20
Občna zgodovina	\$4.00	Tegetthof	—25
Pesmarica, nagrobnice		Vojna na Balkanu, 13. zvez.	\$1.85
Poljedelstvo	—50	Zlate jagode, vez.	—20
Popolni nauk o čebelarstvu, vezan	\$1.00	Življenja trnjeva pot za kruhom	—50
Postrežba bolnikom	—20	Življenje na avstr. dvoru ali Smrt cesarjeviča Rudolfa (Tragedija v Meyerlingu)	—75
Sadijereja v pogovorih	—25		

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

SLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way on box 51, Brea dock, Pa.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Barborton Ohio.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely Minn.

Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Zaupnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VERHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.

PETER ŠPEHAK, 422 N. 4th St., Kansas City, Kan.

JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill.

JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.

JOSEPH PISHLAR, 308-6th St., Rock Springs, Wyo.

J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, Stev. 2, Ely, Minn.

LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jesusa, Stev. 8, Ely, Minn.

JOHN GRAHEK, st., od društva Slovence, Stev. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikačji se uradnih zadev, kakor tudi denarna posiljanja, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pri voške pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bod. osvrlo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

Nikolajeva osveta.

(James K. Paulding).

(Konec).

Tudi Mrs. Hubblebubble in Mrs. Doubletrouble nista ves teden zamogli spati, kajti neprestano so ju mučile misli o krasnih francoskih stoli in arabskih zastorih, katere je Mrs. Shuttle pripeljala seboj iz Francije. Od tedaj sta neprestano nadlegovali svoje uboge moža, tako da prej niso imeli miru, dokler niso poslali v Pariz naročila za ravno take stole in zastore, kakoršne je imela trikrat srečna Mrs. Shuttle. O vsem tem pa naravno Shuttlejevi nista povedali, kajti hoteli sta jo iz izenačiti. Medtem, ko so bili stoli na potu iz Evrope, seveda nista mogli spati, kajti nadlegovala ju je neprestano bojazen, da se ladija, na kateri je bil njun zaklad, ne potopi. Tako je bila kazna, katero jim je priredil sv. Nikolaj.

Skrbi Mrs. Shuttle so postajale vsak dan večje in neznosnejše. Dairavno je storila vse, kar je bilo v njenih močeh, svojega moža nikakor ni mogla tako izpremeniti, da bi postal gentleman. To je bila neke vrste metamorfoza, o kateri se niti staremu Ovidiju nikdar ni sanjalo. Tako je imel Amos navado, da je vsakemu obiskovalcu pripovedoval, koliko je moral plačati za ta ali oni komad pohištva, koliko ga stanejo razna vina in koliko veljajo večerje, ki se prirejajo v njegovi hiši. Posledica temu je pa bila, da so zavidni ljudje, ki so pa kljub temu prihajali na večerjo in pili njegovo vino iz Madeire, trdili, da bi bilo najboljše, ako bi Amos odprl gostilno, ker zna tako hitro in temeljito izdelovati račune. Mrs. Shuttle je nekoč slučajno slišala, kako je njen mož pripovedoval o vrednosti svojega pohištva in tedaj je bila tako jezo-zalostna, da se je celo svetemu Nikolaju, ki je vse to zakrivil, smilila.

Komaj je o tem nekoliko pozabila, jo je povabila Mrs. Hubblebubble na ples v svojo hišo, in prvo kar je Shuttlejeva opazila, je prišla v parlor, so bile zastore iz Denaska in stoli iz Francije, ki so bili ravno taki, kakor njeni; le zastore so bile še lepše, kakor nje. Malo je manjkalo, da se Mrs. Shuttle ni onesvetila, vendar je pa še pravočasno sklenila, da svojo sosedo kaznuje s tem, da se dela, kakor da bi predmetov iz Evrope ne opazila. Toda sv. Nikolaj je ukrenil drugače in tako se je zgodilo, da je končno mora pripoznati, da so stoli iz Francije krasni. Toda to še ni bilo vse, kajti istočasno je slišala, kako je neka gospa polglasno zatrjevala svoji prijateljici, da so zastori Mrs. Hubblebubble gotovo dražji, kakor Mrs. Shuttle, dočim je pri odgovorila:

"Oh, veste kaj, jaz celo mislim, da je Mrs. Shuttle kupila svoje zastore v zastavljalnici, kajti njen mož je pravi stiskač."

To je bilo preveč. Nesrečna ženska je takoj zbolela, pozvala svojega moža, da se odpelje domov, kjer bi prav gotovo umrla, da se ji posrečilo pridobiti svojega Amosa za to, da jej je obljubil nabaviti povsem novo pohištvo iz Francije, kakor tudi novo kočijo. Toda kljub temu vso noč ni zamažala zatisnit očesa, kajti neprestano je mislila, da so bili njeni zastori kupljeni v zastavljalnici.

Skoraj ravno tako je čutila tudi Mrs. Doubletrouble, kajti tudi njo je Mrs. Hubblebubble neljubno iznenadila z francoskimi stolmi in zastori. "Za sedaj ne morem pomagati," dejala je sama sebi, "toda v kratkem ji povrnem milo za drago." Kmalopet je razposlala vabila k velikemu plesu in silajni večerji; ob tej priliki bi Mrs. Shuttle, kakor tudi Mrs. Hubblebubble skoraj omedleli, ko sta videli, da ima tudi ona ravno take francoske stole in zastore.

"Ubogi Mr. Doubletrouble," dejala je Mrs. Shuttle in gledala zamisljeno po sobi.

"Tudi meni se siromak smili," pristavi Mrs. Hubblebubble.

Pri tem jih je Mrs. Doubletrouble na skrivaj opazovala ter se ne popisno veselila. Kmalopet je pa njeno veselje spremenilo v jezo, ko je Mrs. Shuttle neki sosed, ki je kar hvalila francoske stole, skoraj glasno rekla:

"Da, stoli so lepi, toda v Parizu so prišli že davno iz mode, vsled česar so postali tudi pri nas tako običajni, da sem sklenila podariti jih mestni bolnici."

To je bil grozen udarec za Mrs. Doubletrouble. Po noči naravno ni zamogla spati in sveti Nikolaj se je tedaj skoraj kesal, ker je poslal tako grozno kazeno nad ženske-zastornice. Vendar pa svojega prvo-nega načrta ni hotel spremeniti, kajti sklenil je, da marajo te ženske postati neka svari vsi onim ljudem, ki hočejo odpraviti stare običaje naših dedov.

Po tem načinu so se zavidljive ženske bojevale druga proti drugi in naravna posledica temu je bila, da je bilo s tem tudi konec njihovih sreč in zadovoljstvu. Kar hitro je Mrs. Shuttle dobila novo kočijo in novo pohištvo, so tudi nje prijateljice nabavile enake predmete. Njihova medsebojna zavist je končno postala tolika, da med njimi sploh ni bilo več miru. Vsako leto o božičnih praznikih in Novem letu, so bile njihove hiše zaprte, dočim so ostali mesečni proslavljalci praznične se vedno po starem običaju in se smejali neumnosti novodobnih žensk; le nekateri, ki so si domogla, da so premožni in so se ravnanjali po vzgledih "boljše družbe", toda duše teh ljudi niso bile prav nič večje od one starega Amosa Shuttleja. Prvotne tri zarotnice so

COPYRIGHT UNDERWOOD & UNDERWOOD, N. Y.

Henry Ford, izdelovalec avtomobilov in njegova žena, ko se je poslavljala od njega pred odhodom parnika "Oscar II." iz New Yorka.

tekem časa postale tako suhe, da so bile slične okostnicam, to pa vse radi tega, ker so neprestano skušale druga drugo prekositi in pri tem druga z drugo obcvetati tako, kakor da bi bile najboljše prijateljice. Skratka, one so postale nekaj predmet, kateremu se je vsemesto smejala, vsled česar so se jih prejšnji prijatelji, ki so ostali pametni, redno ogibali.

Ko je sv. Nikolaj uvidel, da se kljub vsem kaznim, se vedno niso hotele odreči modernim neumnostim, je sklenil, da jim pošlje zadnjo in najhujšo kazen. Ukrenil je, da jim odvzame tudi domačo srečo in medsebojno naklonenost članov njihovih rodbin. To se je tudi zgodilo, in hipoma je izginilo vse veselje do doma; kamorkoli so šle, niso bile zadovoljne in tako so hodile od zabave do zabave, ne da bi našle zaželjeno srečo. Njihovo življenje ni bilo nič drugega, kakor dolga vrsta neljubih iznadenj, nesmiselnih bahavosti in razjedajoče zavisti. Nesmiselno so tratile svoj čas, prišle so ob zdravlje; njihovi dnevi so postali doba nepotrebnosti, noči pa, čas, v katerem so se zaman mučile, da bi zaspane. Staremu svetniku so se čestokrat smilile, toda ker se vedno niso uvedle v svoja domovja starih običajev, je sklenil, da jih še bolj kaznuje.

Mladi Shuttle je bil lastnik duše, katero je po mojem mnenju podedoval po svoji materi in tako je še vedno hodil za svojo Varianovo Suzano, ker je skrbi njegove ostarle matere še povečalo. V sled tega je Mrs. Shuttle pridobila svojega Amosa za to, da je sinu zapretel z razreditvijo, ako se Suzani nemudoma ne odpove.

"Bog naj blagodari tvojo dušo," so, Abby", je dejal Amos, toda kaj koristijo moje grožnje? Dečko ravno tako dobro ve, kakor jaz, da moja volja nič ne velja.

"Naj blagodari tvojo dušo!" — prekinje ga Mrs. Shuttle; rada bi vedela, kdo bi je blagodaril; toda ako ti nečeš tega storiti, bode pa jaz ukrenila vse potrebno. "Tako je to, da je sinu naznanila, da ga bode razredila, ako ne mudoma ne ostavi Suzane.

"Ako bode oče tako zapravljaj, kakor tekmo zadnjih let," ji odvrne sin, "potem ničesar ne ostane in razdelitev si prav lahko prihranite. Toda ako bi oče imel tudi milijone, svoje Suzane ne zapustim."

"Ali se ne sramuješ, da si si izbral tako plebejko za svojega dekleta? Saj si bil vendar v Evropi! Toda zapomni si, glej, da ostaviš Suzano, ali se pa poberi za vedno iz hiše svojega očeta."

"Plebejka!" si je mislil mladi Shuttle — "saj je vendar hči najbolj spoštovane in najstarejše rodbine v mestu." Pri tem se je priklonil materi, jo poljubil in odšel od doma. Toda na pragu ga je srečal oče in mu dejal:

"Jahnuj, jaz ti dam dovoljenje, toda o tem ne smeš materi povedati niti besedice. Hočem ji namreč dokazati, da imam dušo, baš, kakor vsak človek."

Takoj drugi dan se je Johnny

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Zdravilo proti raku.

Napisal primarij dr. Fr. Derganc.

V Berlinu je tajni svetnik profesor pl. Wassermann iznašel sredstvo proti raku.

Ker sem leta 1909 dva meseca v Berlinu študiral prvo znamenito Wassermannovo iznajdbo, ta kozvano Wassermannovo reakcijo, katera zanesljivo dokazuje, če se je kaka bolezen razvila na sifilistični podlagi in sem ob tej priliki proučil metodo, organizacijo znanstvenega inštituta, značaj in resno mišljenje profesorja Wassermann, sprejemam to vest iz Berlina z velikim zaupanjem.

Posebno zaupanje zasluži Wassermannova nova iznajdba radi logične metode, po kateri je iznašel zdravilo proti raku. Dne 20. decembra 1911 zvečer je profesor Wassermann v berlinskem Medicinskem društvu prvič govoril o svoji iznajdbi, pri kateri sta mu pomagala še dva druga profesorja.

Vsa doslej znana sredstva proti raku se niso obnesla:

1. Ker bistvo raka ni še znano; ker ne vemo, kako in kakaj nastane rak. Ne vemo, če povzroči rak posebna bakterija ali kemična izprememba telesnih sokov.

2. Ker so se doslej pri analogiji rabile neprimerne metode. So problemi, ki zahtevajo lastne metode, kakor zahteva vsako delo svoje orodje.

Da bodo prijazne čitateljice in čitatelji bolje razumeli Wassermannovo odkritje, je potrebno, da najprej ob kratkem razložim, kaj doslej zdravniki vemo o raku in njega nastanku.

Vsa notranja in zunanja površina (koža in sluznica črevesja) človeškega telesa je pokrita s fino kožico, imenovano epitel (krovna plast), ki ostro meji proti svoji podlagi. Kakor vsak del telesa, je tudi epitel sestavljen iz celic, ki vedno rastejo in se prenavljajo v eni smeri, proti površini telesa. Razne luskinne in prahi na koži niso nič drugega nego stare celice epitelja, katere izpodirajo spodaj mlade, nanovo rastoče celice. Navadno se torej množijo epitelne celice na ven od

telesne površine. Včasih pa se zgodi — iz doslej še neznane vzroka — da začno epitelne celice na kakem mestu notranje ali zunanje površine telesa nenkrat rasti tudi na znotraj proti telesu in s tem preokračijo svojo naravno mejo. V tem trenutku so dobile epitelne celice nove, posebne lastnosti. Prej so rastle in se podelile brezmejno na ven, ravno tako se začno zdaj brezmejno množiti in rasti v notrino telesa, tako da nastane v kratkem času na določenem mestu trda bula, imenovana rak.

Celo znanstveno vprašanje se torej glasi: zakaj začne nedolžne epitelne celice nenkrat rasti proti telesu, kakor začne rasti testo, če denemo vanj kvas? Ako nam učenjak odgovori na to vprašanje, nam istočasno že tudi razloži vzrok in nastanek raka. Epitelne celice raka rastejo brezmejno dalje proti telesu in uničijo, izpodirajo na svoji bohotni poti vsako drugo telesno tkano (mišice, kosti, živce in žile). Ako prejedajo, prerastejo tenko steno krvne žile, se lahko zgodi, da se košček raka odtrga in ga tekoča kri odnese po žilah v kak drug del telesa, kjer običi in začne naprej rasti, kakor seme, ki ga zanesa veter. Na tak način (po metastazi) se razširi rak lahko po celim telesu. Epitelne celice raka so pa pogubne posebno radi strupenih sokov, ki jih izločujejo in kateri slabijo telo.

Profesor Wassermann je pri svojih poizkusih uporabil metodo profesorja Ehrlicha, ki je iznašel pred komaj par leti svoje zdravilo salvasan (Ehrlich-Hata 606), doslej najuspešnejše zdravilo zoper sifilis. Ehrlichova metoda je kemična in išče kemične sestavine, podobne onim, ki jih rabimo doslej pri desinfekciji (karbol, lizol, sublimat), da pomorimo z njimi bakterije. Zato imenuje Ehrlich svojo kemoterapevtsko metodo "therapia sterilisans magna". Vsa taka kemična zdravila pridejo raztopljena v kri in nato s krvotokom na bolno mesto ter ga prepejo, tako da pride tekoče zdravilo v vsako celico v dotiko in nanjo zdravilno vpliva. Metoda je logična in preprosta, a baš zato zasluži vsega zaupanja.

Po dolgem iskanju in preizku-

šanju je našel Wassermann primerno zdravilo v kemični zvezi telurja in selena z natrijem. V navadnih razmerah posrkajo celice počasno sokove iz krvi. Wassermann je premišljeval in iskal dalje, kako najti sredstvo, katero bi celice kar najhitreje mogoče popile. Samo tak hiter napad zdravila bi utegnil imeti uspel. In res, Wassermannu se je posrečilo dobiti tako sredstvo v fluoresceinu in eosinu. Zvezal je selen kemično z eosinom in dobil kemično sestavino — eosinselen, s katerim zdravilom je doslej vedno ozdravil raka, — seveda to pot samo na miših, na katerih je delal doslej svoje poizkuse.

Za rakom obolenim mišim je vbrizgal Wassermann eosinselen in celice raka so se v par dneh omehčale, raztopile in v teku enega tedna popolnoma izginile. Miši so ozdravele v vsakem slučaju, in sicer v teku enega tedna. Na vsak način prekrasen uspeh!

Prva pot znamenitega odkritja je torej končana, ozdravljenje živalskega raka, — zdaj preostaja še druga, kako se obnesejo poizkusi na človeku.

Ker je Wassermann poizkušal po Ehrlichovi metodi, ki je svoj salvasan preizkusil tudi najprej na živalih in so se poizkusi potem tudi na človeku obnesli, smemo upati, da se enako posrečijo tudi Wassermannu.

Zgodovina zdravil zoper raka kaže doslej samo vrsto ponesrečenih eksperimentov in njih utisek v duši ostane samo v obliki brezobzirne skepsa.

Skepsa nam naj tudi v tem slučaju ohrani hladno kri, da se ne udamo prevelikemu navdušenju!

Čakajmo hladno, a z ozirom na resnost Wassermannovega doslejšnjega delovanja upajmo, da nas ne čaka zopet — bridko razočaranje.

Rad bi izvedel za naslov svojega prijatelja JOSIPA ŠREBOT. Doma je iz vasi Nevok pri St. Petru na Notranjskem. Nahaja se nekje v Clevelandu, O. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi javi, ali naj se pa sam oglasi. — Frank Mikoletič, Box 7, Walton, Potter Co., Pa.

(22-23-12)

SLOVENSKO-AMERIKANSKI

KOLENDAR

za leto 1916.

Velja s poštnino vred 35 centov.

Obseg berila:

Domovini in narodu. (Pesem.) — Običajni Kalendar. — Strašne številke. — Krogla. — Maska. — Razkritelj petroleja. — Red Marije Terezije. — Francija v vojnem času. — Jasna noč. — Moja ura. — Svetovna vojna in katoliška Cerkev. — Duševni blisk. — Pri sanitetnih kolonah, na bojišču. — Eksplozivne snovi. — V lekarini "Avstrija". — Iznajditelj podmorskega čolna. — Galipolis in Dardaneli. — Julija Romain. — Rmena pošast. — Doživljaji v zraku. — Podzemljsko mesto v Wieliczki. — Čustvena udova. — Kovač. — Kolonijalna posestva Nemčije. — Bodočnost Evrope. — Urednik. — Pohabljenec. — Le Betail. — O vzrokih svetovne vojne. — Petindvajset frankov. — Kako nastane strelni jarek. — Kdo je bil? — Klasični topovi. — Pes v vojni. — Belgijska armada. — Pri generalnem štabu. — O podobnosti dvojčkov. — Ljubi denar. — Srečanje. — Mobilizacija v Venezueli. — Špecialitete. — Prvi polet iz Evrope v Ameriko. — Čudne zgodbe. — Rdeči trak. — Pregled dogodkov svetovne vojne. — Kitajski tip. — Smešnice. — Oglasi.

Slike:

Italijanski vodljivi zrakoplov nad Benetkami. — Sestanek nemškega in avstrijskega cesarja. — Prevažanje avstrijskih čet preko reke San. — Turška artilerija na Galipolisu. — Prizor na cesti v Belgradu: nemek šestnajstpalčne avstrijske granate. — Potop angleške ladije "Majestic" v Dardanelah. — Avstrijska kavalerijska patrulja ob Visli. — Ruska infanterija v zakopih. — Italijani so vjeli avstrijskega špijona. — Avstrijski oklopni vlak v Galiciji. — Italijanski bersaljeri v boju. — Mrtveci v zavzetem belgijskem zakopu. — Italijanska gorska baterija pripravljena za akcijo. — Ranjeni Rusi, zapuščeni od svojih ob priliki bega iz Varšave. — Srbske utrube pri Belgradu, razpuščene od avstrijskih topov. — Avstrijski vojaki, katere so vjeli Italijani na goriški fronti. — Učinek avstrijskih granat v Zagradu. — Ameriški podmorski čoln. — Vojni arsenal v Belgradu, katerega so Avstriji razdejali. — Fort št. 10 pred Przemyslom, katerega so Nemci zavzeli z bajonetnim naskokom. — Avstrijska havbična baterija v akciji. — Pogled na del Varšave. — Bolgarske čete na gorskem prelazu ob srbski meji. — Avstrijske prednje straže v Rusiji. — Italijanska poljska bolnica dve milje za fronto. — Prizor iz Lvova. — Učinek avstrijske granate v Anconi. — Avstrijska invazija na Poljskem. — Ruski vojni jetniki. — Vodljivi angleški zrakoplov. — Bovec s Prestreljnikom. — Triglavsko pogorje.

SLOVENIC PUBLISHING CO.,

82 CORTLANDT STREET,

NEW YORK, N. Y.

Boj za rodno grudo.

Slika iz narodno-obrambenega dela poznanih Poljakov.

(Konec).

Po večerji so pričeli prihajati možaki s počasnimi in utrujenimi koraki in s potnimi obrazi. Pošteno jih je izmučil dneva trud.

Župnik jih vpraša, če so kaj močno utrujeni od dela.

"Kaj bo to?" je odvrnil eden izmed možakov. "Dela na rodni zemlji je sladko. Samo, da bi bilo še več in da bi bila naša."

Pri teh besedah je temna senca šinila čez njegov obraz.

Sponnil se je gotovo Slotvine, ki bo v kratkem presia v tuje roke.

Prišli so tudi zastopniki nemških naseljenikov, možje s širokimi nemškimi obrazi in odkritosrčni pogledi. Segli so prijazno v roke katoliškemu župniku in ga pozdravili v hudo lomljeni poljskimi.

Župnik je razložil najprej njim, za kaj se gre. Poljska parcelacijska banka bi bila pripravljena kupiti Slotvino in jo razdeliti med stare sosedne okolice. Gre se za to, da ne prehitijo naseljevalna komisija. Kupčijo za državo samo se njihov protest. Naj bi torej napeli vse sile in podprli svoje proteste z novimi podatki in razlogi. Gre se samo za to, da pribore nekaj dni časa.

Poslušnim Nemcem so se razjasnili obrazi.

"Nekoliko težko bo", je spregovoril prvi. "Naši konji so vsi izmučeni in mi smo tudi utrujeni od celodnevne dela. Za jutri nas pa zopet čaka dela polne roke. Pa bo že kako?"

"Moj konj bo že še vlekel. Saj je mlad in močan. Bo pa potem bolj počival. Kar ponosi bom napregel, da bomo jutraj že v mestu. Lahko bi se podpisala kupčija še pred poldnevem in potem bi prišli prepoznati", je govoril drugi.

Tako je bila stvar z Nemci kmalu dogovorjena in župnik je vedel, da se lahko zaneša na njihove besede.

"Samo kakšne nove razloge bi se navedli?" je premišljeval tretji.

"Morda nam bo čez noč padlo kaj pametnega v glavo, ali pa se bomo dogovorili jutri med potjo", je odvrnil prvi.

Majord Götze je tudi obljubil, da bo navsezgodaj brzojavil nekemu prijatelju v ministrstvo, naj brzojavno naroči Landratu, da se zadržijo kupčija, dokler ne bo protest nemških naseljenikov rešen od ministrstva.

Potem se je pričelo posvetovanje z domačimi možmi in majord je ostal medtem v sosednji sobi.

Vsem kmetim je veselje razjasnilo obraz, ko so zvedeli, da bi bila parcelacijska banka pripravljena kupiti Slotvino in jo razdeliti med kmete. To veselje se je pa pričelo nekoliko manjšati, ko jim je župnik razložil, kako bi bili pogoj. Posvetilo bi morala banka plačati jako drago, k temu bi prišli še stroški za posredovanje in za parceliranje. Oral zemlje bi bil torej silno drag, kakor da bi se kupoval na tehtnico.

Toda cena zemlje sama kmetovala se ni ustrašila. Samo da bi zmagali dobiti nekaj orlov zemlje k svojemu posestvu, pa bi bili srečni. Po čem bi niti ne vprašali. Naj bo zemlja tudi desetkrat preplačana, samo da bi bila njihova. Tako močno je v poljskem kmetu hrepenenje po zemlji.

Toda odkod vzeti denar?

Parcelacijska banka bo dajala zemljo pod najugodnejši pogoji. Splačevalo se bo v letih na obroke. Domača posojilnica bi dajala kredita kolikor največ moge. Toda ona mora imeti neko varnost ali na posestvu ali pa v poroštvo.

Kdor ima že nekaj premoženja v gotovini ali v zemlji, on lahko odkupil še nekoliko. Toda teh je bilo premalo, da bi razdelili med se celo obširno posestvo. Poleg njih je pa še cela vrsta delavcev in kočarjev, ki so stanovali v grajskih hišah bajtali ali pa so imeli svoje kose in pri njih morda še njivice ter so hodili delat v grajske hleve in na grajsko polje. Tudi oni imajo silno hrepenenje, da bi postali posestniki kosečka one zemlje, katero so doslej obdelovali s svojimi rokami in zamakali s svojim potom. Tudi oni ljubijo neizmerno to zemljo, v katero so vložili toliko svojih trudov in bolečin. Imajo pa tudi naravno pravico do te zemlje, na kateri so živeli doslej od rodu do rodu. Toda razun svo-

jih rok in svojega poštenja nimajo skoraj nobenega drugega premoženja.

Parceliranje med okolice bi se posrečilo samo v tem slučaju, ako bi bila posojilnica še nekoliko močnejša, kakor je sedaj in ako bi mogli kupovati zemljo tudi oni, katerih največje bogastvo so samo marljive roke in osebno poštenje vseh članov rodbine.

Župnik je premišljeval in premišljeval. Nemogoče mu je bilo reči ne, težko mu je bilo tudi se odločiti, da bi rekel "da" k neki kolikor toliko koščljivi stvari.

Slednjič je posegel vmes ravnatelj parcelacijske banke Welman: "Meni se pa stvar ne zdi prav nič koščljiva in nevarna za posojilnico. Vi, gospod župnik, poznate celo okolico ter osebne in družinske razmere vsakega prebivalca. Res, da ne morejo vsi dati popolnoma trdnega jamstva za posojilo v posestvu ali poroštvo. Toda, zdi se mi, da se doslej še niste ozrli na neko drugo veliko bogastvo vašega kraja. Ali veste, s čim smo Nemci v naši državi najbolj nevarni? Naša največja obrambna sila je rodovitost poljskih mater. Vsaka poljska hiša ima celo kopo krepkih in zdravih otrok, ki imajo pridne roke in poštena srca. Ker ni doma za vse dovolj prostora, si morajo iskati kruna drugje, na Sakslem, na Vestfalskem, na Porenju in po drugih krajih. Marljivost in varčnost teh otrok je toliko, da gotovo lahko dajo posojilnici nanjo starišem nekaj posojila, da si kupijo košček zemlje. Obresti in tudi kapital bodo plačevali z zaslužki svojih otrok. Ker poznate vse ljudi osebno, je težko mogeče, da bi pri katerem posojilnici izgubila. Ako bi se pa tudi zgodil slučaj, da bi koga zadela nesreča ali da bi po svoji lahkomiselnosti ali nepoštenosti ne plačeval dolga, bo posojilnica to lahko pretrpela. Taki slučajji bodo gotovo redki in šlo se bo za manjše svote. V odškodnino za veliko večji riziko pa lahko nastavite nekoliko večje obresti in ljudje jih bodo gotovo radi plačevali. Res, da je to nekoliko bolj milo postopanje, kakor je navada pri posojilnicah, toda pomislite, da se gre za obstanek tega ljudstva, ki bo drugače morda že jutri pogumno s svoje rodne grude. Ako so vsi člani posojilnice zadovoljni, tudi vi, gospod župnik, ne morete nasprotovati. Tu se gre za obstanek tega ljudstva in pri taki stvari ne moremo biti ozkosrčni."

Župnik je še premišljeval in se obotavljal. Tu se je pa oglašil eden izmed navzočih nemških naseljenikov:

"Res je, tu se gre za obstanek cele okolice. Mi smo se privadili drug na drugega ter živimo med seboj v prijateljstvu in slogi. Mi ne maramo v našo sredo tujih hujskačev, ki bi delali zdražbe in domaćim odjemali kruh. Nase-ljevalna komisija naj pošlji svoje ljudi na severni tečaj, ako hoče, a ne k nam. V tej stvari smo si složni in si moramo pomagati med seboj. Marsikdo izmed nas ima kaj prihrankov v denarju. Doslej smo vse to nalagali v nemški posojilnici v mestu. Sedaj pa hočemo vzeti ves ta denar in ga naložiti v vašo posojilnico, da ž njim delite posojila vsakemu, kdor si bo hotel kupiti kak košček zemlje. Mi se čisto ne bo-jimo, da bi kdaj izgubili ta denar."

Sedaj je bil tudi župnikov upor premagan in obljubil je, da bo posojilnica, kateri je on načelnik in v kateri ima odločilno besedo, kolikor mogeče delila posojila vsakemu, kdor si bo hotel kupiti kak košček zemlje. Mi se čisto ne bo-jimo, da bi kdaj izgubili ta denar."

Kmetje so sprejeli to novico z največjim veseljem. Razgovarjali so se še o nekaterih podrobnostih in delali načrte za prihodnost. Medtem je bežal čas silno naglo in ura je kazala že veliko čez polnoč, ko so se razšli. Ko so pri odhodu poljubovali župniku in bančnemu ravnatelju roke, kakor je na Poljskem navada, in se globoko priklanjali, je marsikava solza iz trdega kmečkega očesa kapnila na župnikovo roko.

Potem so šli poljski kmetje z veselimi srei še za nekaj ur počivat na svoja trda ležišča. Nemci so šli pa napraged konje in se pripravljati na pot, da se odpeljejo v mesto.

Nekaj dni pozneje so prinesli nemški in poljski časniki novice, da je kupil Slotvino majord Götze von Redlingen, nekak nemškega vojnega ministra. Nemški šovinistični listi so izražali nad tem ve-

selje, poljski narodni pa grenko bolelost. Majord Götze von Redlingen je pa prišel s tem v tako veljavo, da se je takoj nato oženil z neko jako bogato nevesto, od nemških šovinističnih krogov je pa prejel obilo priznanj, ker je iztrgal Slotvino iz poljskih rok.

Kmalu potem je pa postal lastnik Slotvine neki berlinski Jund Benedikt Alibaruh Veitcheudt in od njega je prešla v roke parcelacijski banki v Poznaniu. Nemška je pa medtem že pozabila na Slotvino in ni čisto nič opazila teh prehodov.

Slotvina je postala nova izhodna točka onega poljskega gibanja na Poznanskiem, ki se imenuje boj za rodno grudo. Kdor je mogel, si je kupil kos zemlje ter jo priključil svojem posestvu ali pa postavil na njo novo hišico. Otroke je pa poslal v svet dalje na Nemsko in zahodne kraje. Ti otroci so delali po rudnikih in tovarnah kot črna živina in vsak prihranjeni noviči pošiljali domov, da so stariši plačevali obresti in amortizacijo. Ko je bil dolg izplačan, je delal in varčeval dalje ter pošiljal prihranke v domačo posojilnico, da bi si z njimi kupil kedaž se za seboj košček črne grude. Saj človek brez zemlje ni nič, človek velja po pojmu poljskega ljudstva pravzaprav samo toliko, kolikor ima zemlje. Imeti vsaj nekaj zemlje kot svojo lastnino, to je najbolj vroče hrepenenje vsakega Poljaka. To hrepenenje je največja sila, ki podpira Poljake v hudem boju za rodno grudo.

JAVNA ZAHVALA.

Vsem odjemalcem, kateri so na ročili od mene zlatino, srebrnino, Columbia gramofone in plošče, se najlepše zahvaljujem za naklonjenost, ki ste kupili blago od svojega rojaka in me s tem podpirali. Hvaležen sem vam in če kedaž prilika namene za vas kaj do brega storiti, bom to drage volje storil. Priporočam se vam, da me tudi v bodoče ne pozabite, jaz vs bodem skrbel, da vas bom zado voljil z mojim blagom.

Imam še v zalogi par tisoč krasnih novih cenikov za zlatino, diamante, srebrnino, Columbia gramofone in slovenske, hrvaške in nemške plošče ter ga takoj od pošljem vsakemu, ki mi pošlje naslov.

Zelo vsem vesele božične praz-nike in srečno 1916. leto, sem udani vaš rojak

IVAN PAJK,
Jewelry & Columbia Gramophone Dept.,
456 Chestnut St., Conemaugh, Pa.
(22-24-12)

VABILO.

Kakor vsako leto, bode tudi leto društvo Triglav št. 82 v Moxham, Pa., priredilo

VESELICO

na božični dan 25. dec. zvečer. Tem potom najvljudnejše vabi-mo vse rojake in rojakinje iz Johnstowna in okolice, posebno pa vabimo one, ki imajo otroke, da jih pripeljejo seboj, da se malo razveselijo, ker društvo bo postavilo lepo božično drevesce in obiskal nas bo tudi sv. Miklavž, ki bo napravil dovolj zabave za otroke in odrasle.

Igrala bode slovenska Moxham godba pod vodstvom g. Josipa Rogelja.

Vstopnina za moške 25¢, dame so vstopnine proste.

Za dober prigrizek in svečo pi-jajo bode dobro preskrbljeno.

Torej vsi na svidenje na božični dan 25. dec. zvečer!

Mirko Intihar, tajnik.
(22-23-12)

Iščem svojega brata ALOJZIJA KOTAR. Če kdo ve, prosim, da mi javi. — Mike Kotar, Box 442, Claridge, Pa.
(22-24-12)

PARNIKI,

ki vozijo avstrijsko pošto. Slediči parniki, ki bodo vozili tudi avstrijsko pošto, odpeljujejo iz New Yorka ob naznanih dne-vih:

"Rotterdam", torek, 28. de-cembra.

"United States", ponedeljek, 3. januarja.

"Ryndam", torek, 4. januarja.

"Bergensfjord", sobota, 8. jan-uarja.

"Nieuw Amsterdam", torek, 18. januarja.

"Noordam", torek, 25. jan.

"Kristianiafjord", sobota, 29. januarja.

"Hellig Olav", četrtek, 3. fe-bruarja.

"Oscar II.", četrtek, 17. febr.

"Bergensfjord", sobota, 19. fe-bruarja.

VABILO

K OBLETNI VESELICI, katero priredi Slov. del. pevsko društvo "BROOKLYNSKI ZVON" na Silvestrov večer v prostorih g. Leo Štruklja, 193 Knickerbocker Ave., Cor. Jefferson St., Brooklyn, N.Y. Vstopnina 10¢.

Pri veselici se bo zrebalo kras-ne dobitke in obenem se bo odda-lo prešo na dražbo.

Društvo aljudno vabi greater-newyorské Slovence, da se gotovo kolikor mogeče v polnem številu udeležijo.

(23-28-12)

NAZNANILO.

Društvo "Avstrija" št. 5 S. D. P. Z. v Ralpton, Pa., je sklenilo na svoji letni seji dne 19. decem-bra, da se priredi VESELICO v korist društvene blaginje, in si-cer na Silvestrov večer, t. j. dne 31. decembra 1915.

Sobratje! Društvo "Avstrija" vas kliče skup, da vam priredi še zadnji večer v tem letu zabavo. Udeležite se je vsi v polnem šte-vilu in društveni blaginji pa bode s tem veliko pomagano. Vabim tudi vse rojake, ki niso v društvu, da se mnogostevilno udeležijo.

Vsak član iz Ralpton, Bosswell in Acosta, Pa., ki se ne ude-leži veselice, mora prispevati po 50¢ v društveno blaginjo.

Torej, sobratje in rojaki, skup vsi na Silvestrov večer, da bode zabava tem popolnejša!

Sobratiski pozdrav vsem članom in članicam ter na veselo sviden-je 31. decembra!

Josip Setinec, predsednik.
(23-27-12)

BOŽIČ IN NOVO LETO.

Zopet so se približali božični prazniki. Vsi smo jih veselili, ker se pri tej priliki spominjamo srečnih dni, katere smo doživeli v stari domovini. Mi smo lahko veselili, da smo tukaj, toda našim sorodnikom, prijateljem in znaneem v stari domovini se ne godi tako kakor nam. — Kako bom prazno-val božične praznike? se vpraša skoraj vsak sam pri sebi. — Pri gorki peči in v krogu svoje družine. — Da bo praznovanje še bolj veselo, ali z drugimi besedami rečeno, malo dobre kapljice, ki človeka pogreje in mu že vsaj za kratek čas prežene temne misli iz glave. — Kje je pa dobiti naj-boljšo kapljico? Gotovo pri Mra-ku in Kuclerju na Graham Ave., vega! Stagg St., Brooklyn, N. Y.

V zalogi imava izborno vino, pivo in domača žganja. Najina kuhinja je že zadobila ime in sloves po vsej slovenski greaternew-yorski naselbini. Ni ga skoraj Slovencev v Greater New Yorku, ki bi ne poznal najine splošno znane slovenske gostilne. Vsak, kdor je bil še pri nama, je bil ta-ko postrežen, da se ni mogel čisto nič pritoževati.

Rojaki, obiščite naju te prazni-ke, če vam pa ni mogeče priti osebno, pa naročite in prepričani ste lahko, da boste popolnoma za-dovoljni. — Vsem cenjenim roja-kom in rojakinjam želiva vesele božične praznike in srečno Novo leto ter se jim priporočava za obilen obisk in številna naročila. — Svoji k svojim!

MRAK IN KUCLER, slovenska gostilna, Graham Ave., Cor. Stagg Str., Brooklyn, N. Y. (Ad)

Iščem svojo sestro ALOJZIJO LAVRIC, omoženo Krašovec. Pred enim letom se je nahajala v Pittsburgu, Kansas. Ker bi ji rada važne reči sporočila, torej jo prosim, da se mi takoj ogle-si, ako je pa kateremu rojaku znano za njeno bivanje, ga pro-sim, da jo opozori na to, za kar se že vnaprej zahvaljujem. — Maria Brule, 3702 Superior Ave., Cleveland, Ohio.
(2x 23-27-12)

EDINI SLOVENSKI SALOON v Duluth, Minn.

Rojakom Slovencev naznanjam, da se nahaja moj SALOON pol-bloka od Union postaje na desni strani W. Michigan St. šte. 413. Za obilen poset se priporočam JOS. SCHARABON.

PRODAM

ali zamenjam svojo lepo hišo in saloon v Oglesby, Ill., za farmo. Več se poizve pri lastniku: Louis Gregorich.

R. F. D. 24, Box 53, La Salle, Ill. (21-23-12)

Čudovita zdravljenja.

Če trpite na boleznih na pljučih, v želodcu, jetrih, obistih, na ka-tarju, revmatizmu ali živcih, — ne odlašajte niti en dan, temveč se informirajte glede našega zdravljenja potom elektrike in serumov kot se jih rabi v največjih evrop-skih sanatorijih, ki so pomagali stotinam vaših rojakov, ki so bili v brezupnem stanju, a so sedaj zdravi in srečni. Poskusite naše zdravljenje. Pomeni VRNJENO ZDRAVLJE.

Dr. L. E. SIEGELSTEIN, 308 Permanent Bldg., 746 Euclid Avenue, Cleveland, Ohio.

Dr. Richterjev PAIN-EXPELLER

za revmatične bolez-ne, okrelot in ngrb-čnost sklepov in mi-sic

Pristni prihaja v zavoju, kot je naslikan tukaj. Odklonite vse za-voje, ki niso zape-čeni z Anchor varstveno znako —

25 in 50 centov v lekarnah ali na-ravnost od

F. AD. RICHTER & CO.

74-80 Washington St. New York, N. Y.

Slovensko samostojno bolniško podporno društvo za Greater New York in okolico. Ink.

Upravljalni odbor:

Predsednik: Anton Plevel, 410 E. 5th St., New York, N. Y.
Podpredsednik: John Pirnat, 2801 Catalpa Ave., Ridgewood, N. Y.
Tajnik: Vinko Zevnik, 852 Anthon Ave., Ridgewood, N. Y.
Blagajnik: Ivan Maček, 2801 Catalpa Ave., Ridgewood, N. Y.
Zapisnikar: Ivan Gerjovich, 328 Bond St., Brooklyn, N. Y.

Nadzorni odbor:

Josip Pogachnik, 56 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
John Jurkas, 640 Warren St., Brooklyn, N. Y.
Anton Cvetkovich, 440 Union St., Brooklyn, N. Y.
Mary Kompare, 32 Stagg St., Brooklyn, N. Y.
Ivan Scholt, 59 St. Mark's Place, New York, N. Y.

Društveni zdravnik:

Dr. Henry U. Robinson, 69 E. 7th St., New York, N. Y.

Redne društvene seje se vrše vsako ČETIRTO SOBOTO v mesecu v društveni dvorani "BEETHOVEN-HALL", 210 E. 5th St. blizu 3. Ave. v New Yorku, N. Y. in se prične točno ob 8. uri zvečer.

NAZNANILO.

Rojakom v Youngstown, Ohio, in okolici naznanjam, da sem kupil SALOON od Youngstown Grocery Co. Zato se rojakom, ki pridejo v Youngstown, priporo-čam, da me obiščejo. Točim raz-novrstno pivo, vino in žganje. Za obilen poset se priporočam.

S spoštovanjem

Joe Cigolle,
397 E. Federal St., Youngstown, 1417 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

HARMONIKE

bodisi kakršnekoli vrste izdelujem in popravilam po najnižjih cenah, a de-lo tpežno in zanesljivo. V popravu zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 18 let tukaj v tem poslu in sodej v svojem lastnem domu. V popravku vzamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakoršno kdo zahteva brez nadaljnja vprašanj.

JOHN WENZEL,

397 E. Federal St., Youngstown, 1417 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

Frank Petkovšek

Javni Notar (Notary Public)

718-720 MARKET STREET

WAUKEGAN, ILL.

PRODAJA fina vina, izvrstne smotke, patentirana, zdravila.

PRODAJA vožne listke vseh prekomor-skih črt.

POŠILJA denar v stari kraj zanesljivo in pošteno.

UPRAVLJA vse v notarski posel spada-joča dela.

Zastopnik "GLAS NARODA" 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

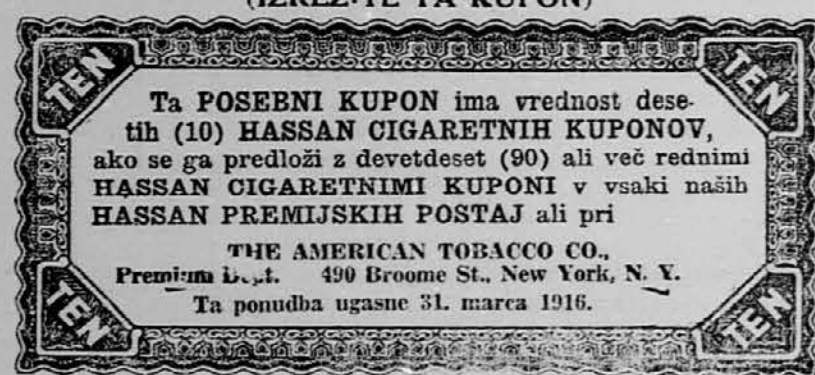
"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH — NAROČITE SE NANJ!

Vrednostna ponudba kadilcem

HASSAN CIGARETTES "Standard Amerike".

10 HASSAN KUPONOV ZASTONJ

(IZREŽITE TA KUPON)

TA POSEBNI KUPON ima vrednost deseti (10) HASSAN CIGARETNIH KUPONOV, ako se ga predloži z devetdeset (90) ali več rednimi HASSAN CIGARETNIH KUPONI v vsaki naših HASSAN PREMIJSKIH POSTAJ ali pri THE AMERICAN TOBACCO CO., Premium Dept., 490 Broome St., New York, N. Y. Ta ponudba ugasne 31. marca 1916.

Najboljša kakovost in največja vrednost sta napravila HASSAN ciga-rete v Ameriki za najbolj razširjenecigarete po 5 centov, z ustnikom. Fini okus, mehki vonjin prikupna lahkost teh velikih, ovalnih cigaret dajejo popolno zadovoljnost.

Par vrednostnih predmetov, katere se dobi za HASSAN kupone:

	Kuponov		Kuponov
Milo za briti	25	Zenski ali "mžčki" dežnik, ameriški Taffeta,	250
Copič, ščetine so vložene v trd gumi	50	Mission ročnik	
Brivce, najboljše jeklo	50	Kuhinjska oprava — 10 kosov z visečim obešalom. Oprava obstoji iz: Priprave za rezanje mesa s privezkom za drobnejše sekanje; mesarskega noža, Emery brusa, kuhovnice, lopatice, noža za kruh, priprave za odpiranje škatej, velikih vič, noža za rezanje in žage	300
Elastični pas, ki se R-A-Z-T-E-G-N-E, mera od 30 do 44 inčev. Priložen za vsako telo in postavo. Zdravniki ga priporočajo povsod	100	Ura za gospode, pristno temno jeklo	650
Žepni nož, biserni ročaj, dve kl in ter pila za nohte	125	Ura za gospode ali gospe, z odprtim kazalom. 14 karatno zlato, "Waltham kolesej"	8900
Aparat za rezanje hrane, s štirimi nožmi, katerega je lahko pridrži. Potreben v vsakem domu	200		

Pošljite kupone na Premium Department, AMERICAN TOBACCO COMPANY Drawer L, 484-490 Broome Street New York City, N. Y.

\$100.00 v gotovini ZASTONJ. - 21 KAMENOV 14KARATNO P. ZLAČENA ura \$6.45

\$100.00 v gotovini damo vsakemu, ki nam dokáže, da prodaja še kak drugi te pristne ure na 21 kamenov, 14karatno pozlačene, jamčene za 20 let za našo ceno \$6.45 in da daje 32 darov ZASTONJ. Da uvedemo in razširimo vsespod naše pristne ure na 21 kamenov, stavimo to ponudbo in vsakemu, ki nam pošlje ta oglas ter 20 centov de-po-sita, poljemo tako po pošti ali ekspres na oglej tako pristno ura na 21 kamenov, 14-ke ratno pozlačeno, s trojnimi polkovorn, bogato gravirano, jamčeno za 20 let za kate-ro je naš poseben cena \$6.45. Poleg te ure dajemo še 32 darov popolnoma ZASTONJ. Vredna s privezkom, model revolver na 32 kaliber, bodala, pivo, ventrilion, žepni nož, pisalno pero, majhno uro-budilo, listec, posodica s čipčipom, privezek k kukalu, križec, broša, prstan, zapustnico, zapustnico s uro, iglo-zavratnico, za-pestne gumba, zavratne gumba ter ročno ogledalo z glavnikom, kavelj s zapanko. Če se vam bo ura ter te 32 predmetov prinesla na vaš dom ter vam bode ugajala, potem plačate ostanek. Te ure so jamčene za 20 let in takom tega časa popravimo ali zamenjamo za novo popolnoma sestavi. Treba nam je poslati le 20 centov v znanstveni ura, da se pokrije polne stroške. Nezasvedelimo nam denar. Če želite imeti dobro ura, potem kupite to ura na 21 kamenov, 14-ke ratno pozlačeno, jamčeno za 20 let, 14 karatno je treba poslati ves denar vnaprej

Kako sem ustrelil medveda

(Charles Dudley Warner).

Ko sem se v minulem poletju mudil v Adirondackih, doživel sem nekaj izvanrednega z velikim medvedom; ker je na vsled tega nastalo ve polno medvedbojno si protislovnih pripovedovanj, smatram potrebnim, da z ozirom na pravičnost napram javnosti, kakor tudi sebi in medvedu, podam resnične podatke o tej dogodbi. V ostalem sem mi pa tudi prilika, da ubijem medveda, nudi tako poredkoma, da se že vsled tega moja mojma pripovedovanju oprostita.

Srečanje z medvedom je bilo obojestransko nepričakovano. Tedaj namreč nisem bil na lovu na medvede in tudi medvedje me ni bilo iskalo. Resnica pa je, da sva oba iskala jagode in sva se le po naključju srečala, kakor se to večkrat dogaja.

Ljudje, ki obiskujejo Adirondacke, zelo radi razpravljajo o medvedih — vsakdo želi, da bi videl v gozdu kakega medveda in vsakdo razmišlja kaj bi počel, ako se v resnici sestane z medvedom. Toda medvedje so zelo redki in boječi, ter se pokažejo le malokaterim ljudem, oziroma le onim, ki imajo pri medvedih večjo prednost.

Bilo je nekega toplega dne v avgustu — dne, ko se človeku dozdeva, da je nemogoče kaj doživeti. Toda bas tedaj se je zgodilo, da so me gospodari naše kočice — bili so štirje — poslali k trebitvi grmovja na griču za kočico; naročili so mi tudi, da pri tem nabereš nekoliko jagod. Na tem griču je bilo nekoliko prostora obraščene z grmičevjem, ki se je razprostiralo vse do bližnjega gozda, tako da je okolica izgledala dokaj romantično. Tu so se pasla krave, ki so hodile iz ene takozvane odprtine v drugo ter šumele z vejami grmov. Gospodari so mi dali posodo, ki je držala kakih šest kvartov in mi naročili, naj se kmalo vrnem.

Ne da bi bilo to pripisati mojemu instinktu, temveč zgolj iz vroka, da bolj možato izgledam, sem vzel puško seboj. Človek, ki nosi posodo jagod, namreč bolj možato izgleda, ako nosi puško. V ostalem je pa tudi mogoče, da se v gozdu najde kakega fazana, dasiravno ne vem, kako bi ga bilo mogoče pogoditi, ako bi nepričakovano prišel letati, mesto, da bi me čakal na veji. Nekateri ljudje se poslužujejo za lov na fazane navadno puške; jaz imam pa raje Winchesterovko, kajti potem nje se doseže povsem pravilna in hitra smrt, ne da bi bila ptica po smrti polna svinca. Moja puška je bila dokaj dobra in rabil sem le naboje z kroglicami, deset krogel na funt. In da sem iskren, moram tudi povedati, da je bila ta puška pravzaprav last nekega prijatelja, kateri jo je kupil pred mnogimi leti z namenom, da bi ustrelil saj jedno srno. S to puško je prijatelj zamogel vedno pogoditi kako drevo — seveda le v slučaju, da ni vel premočan veter, in da drevo ni bilo predeleč. Pripomniti pa moram, da je dotično drevo moralo biti dokaj debelo. Nikakor pa ni potrebno, da bi trdil, da sem tedaj bil kak sportisman.

Pred več leti sem ustrelil nekega rudečega robina, ki je sedel na nizkem češnjevem drevesu. Puško sem skoraj do vrha cevi napolnil s zrnom, zlezel v bližino drevesa, naslonil puško na ograjo vrta, pomiril, zanižal z obojmi očesi in sprožil. Ko sem potem zopet odprl oči, da vidim, kaj se je zgodilo, sem našel robina pod drevesom razstreljenega na tisoč komadov, katerih niti eden ni bil dovolj velik, da bi kak naravoslovec po njem zamogel spoznati kako vrsto ptice je bila moja žrtev. Tedaj se mi je športno življenje docela zamerilo. Ta dogodek navajam le vsled tega, da tako dokazem, da tedaj, ko sem šel po jagode z puško v rokah, nisem bil nič boljše oborožen, kakor medved.

Tam, kjer so rastle jagode, so ljudje že večkrat videli medvede. Prejšnje poletje je šla naša zamorska kuharica z neko deklico iz soseščine nabirati ravnostja jagode, ko pride iz gozda velik medved. Deklica je prišla bežati in je tudi ušla. Teta Chloe se je pa tako prestrašila, da je skoraj omedlela. Mesto da bi bežala, se je vsedla na travo ter pričela jokati in kričati, kajti prepričana je bila, da je izgubljena. Medvedu se je njeno početje dozdevalo čudnim in radi tega je prišel k njej in jo opazoval, potem je hodil krog nje in jo nejevoljno meriljo inženirski zemljigrafi. Medvedje oni medved preje niti-

dar ni videl zamorskih ljudi in tako ni vedel, bi li bila ona po njegovem okusu. S kratka, ko se je medved do dobre nagledal svoje dozdnevne žrtev, se je okrenil in počasi odšel nazaj v gozd. To je povsem avtentičen opis o delikatnosti medvedjega sočutja, koje je vsekakor velikodušnejše, nego o njo znanega leva napram afriškemu sužnju — kajti medved ni imel trnja v nogi.

Ko sem prišel na grič, prislonim puško k bližnjemu drevesu ter pričnem nabirati jagode. Šel sem od grma do grma, kakor me je že vabil črni sad (ki iz daljave vedno več obeta, kakor iz neposredne bližine); tako sem šel dalje in dalje po krevljih stehaj od grma do grma. Od vseh strani prihajalo je do mojih ušes zvonjenje krevljih zvoncev ter šumenje vej v grmovju, kajti krave so bile vsled njih zelo nemirne. Tuintam, ko sem prišel iz grmovja, sem tudi videl kako kravo, ki me je nekaj časa gledala in potem zopet odšla. Tej družbi sem se hitro privadil ter mižno dalje nabiral, kajti vse šumenje v grmovju sem pripisoval živini, ne da bi pri tem mislil na pravega medveda. Potajno sem pa vendarle premišljeval o lepem in romantičnem medvedu in ko sem tako nabiral jagode, sem zaenot deloval tudi povest o plemeniti medvedki, kateri so ustrelili njenega mladiča, naka je v onem istem gozdu našla malo žensko dete, ga odnesla v svoj breg in tam, kaj s svojim lastnim mlekom hranila. Ko je deklica v toliko odrasla, da je zamogla po gozdu hoditi, je ušla ter srečno dospela v dolino, kjer je bila hiša njenega očeta (ta del povesti bi moral spisati tako, da je deklica svojega očeta vsled medvedbojne podobnosti spoznala, in da je zuala tudi nekoliko govoriti), kojemu je povedala, kje živi medvedka. Nato bi oče vzel puško, odšel zaeno s svojo hčerko v gozd, kjer bi ustrelil medvedko, koja bi v svojih zadnjih zibljajih nepopisno žalostno gledala na svoje morilec. — Morala te povesti bi bila, da moramo vse živati ljubiti.

Tako sem bil z načrtom svoje povesti že skoraj pri kraju, ko se slučajno ozrem proti nasprotnemu koncu odprtine, in tam je v resnici stal — medved! Stal je na zadnjih nogah ter se bavil z istino delom, kakor jaz — nabiral je jagode. Z eno tace je pripogibal veje, dočim je z drugo smukal črne in zelene jagode naravnost v svoj gobec. Samoumevno je, da me je obšla groza. Pri tem sem nepopisno hitro pronašel, da si sploh nisem želel videti medveda. Skoraj isti trenotek me je tudi medved opazil; takoj je prenehal jesti jagode, kajti brezdomno je smatral mojo malenkost kot veselo iznenađenje. V takih okoliščinah človek nima časa za dolga premišljevanja. Mogoče bi vi to storili, toda jaz nisem imel časa. Medved se je postavil zopet na vse štiri noge ter počasi odšel proti meni. Ako bi jaz zlezel na drevo, bi bilo brez vsakega pomena, kajti medved je dober plezalec. Ako bi prišel bežati, tekel bi medved gotovo za mano; in dasiravno medved po hribu navzdol ne more tako hitro teči, kakor navzgor, bil bi vendar le hitrejši od mene, kajti njega grmovje tako ne ovira, kakor človeka. Tako je prihajal medved vedno bližje. Pri tem sem k sreči pričel misliti, kako bi zamogel medveda vsaj toliko časa zadrževati, da se umaknem do svoje vojaške baze. Moja posoda je bila skoraj polna izbornih jagod — bile so mnogo boljše, nego one, katere je medved nabiral. Vsled tega postavim posodo na zemljo ter se počasi umikam, ne da bi prestal gledati medveda. Ta strategija je povsem uspešna.

Ko je prišel medved do jagod, se je ustavil. Ker pa ni bil priučen jesti iz posode, je slednjo prevrnil ter pričel jesti jagode z eno z listjem in blatom, kakor je to v običaju prešičev. Medved je pri jedi še bolj neolikan, kakor prešič. Spomlad, kadar najde v gozdu kampo nabiralec javorovega sladkorja, običajno prevrne vse posode ter z nogami uniči več sladkorja, kakor ga zamore povziti. Medvedovi običaji so toraj povsem neolikani.

Kakor hitro je medved pričel jesti, se je okrenil in bežal. Zasplojen in v nepopisnem strahu sem prišel do svoje zveste puške in sicer ne prezgodaj, kajti takoj nato sem slišal, da prihaja medved z menoj skozi grmovje. Opazil sem, da so vsled moje prevare postale njegove oči rdeče in tako sem vedel, da moje ali pa njegovo življenje ne bo baš dolgo. Da se v takih slučajih pojavijo misli z bliskovno brzino, je ya-

komur znano. V par trenutkih pojavilo se mi je toliko misli, da bi, ako bi jih spisal, opremil s slikami, dal kakemu založniku v natis in ako bi potem prodal petdeset tisoč iztisov, lahko odšel v Evropo in tam do smrti brezskrbno živel. Vse te misli so se pojavile v onem kratkem času, ko se mi je bližal medved.

Ko sem dvignil puško, pojavila se mi je v mislih na hitrem vsa zgodovina mojega življenja. Pri tem sem pa tudi opazil, da človeku v takem slučaju ni mogoče spominjati se, da je kdaj v svojem življenju storil kaj dobrega. Pač je pa spomin na stare grehe izbojen. Tako sem se prav dobro spominjal, da sem pred mnogimi leti odlašal z pošiljateljvo naročnine nekemu časopisu toliko časa, da sta urednik in list za vedno zaspala.

dobite "GLAS NARODA" akom štiri mesece dnevno, izvršim nedelja in postavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donaja dnevno poročila z bojišča in razne slike. Sedaj ga sleherni dan razpošiljamo 13,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse oboje lista je organizirano in spada v strokovne umije.

MODERNO UREJENA TISKARNA GLAS NARODA

VSAKOVRSNE TISKOVINE
IZVRŠUJE PO NIZKIH
CENAH.

DELO OKUSNO.

IZVRŠUJE PREVODE V
DRUGE JEZIKE.

UNJSKO ORGANIZIRANA.

POSEBNOST SO:

DRUŠTVENA PRAVILA,
OKROŽNICE — PAMFLETI,
CENIKI I T. D.

VSA NAROČILA POŠILJATE NA:
SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt St., New York, N.Y.

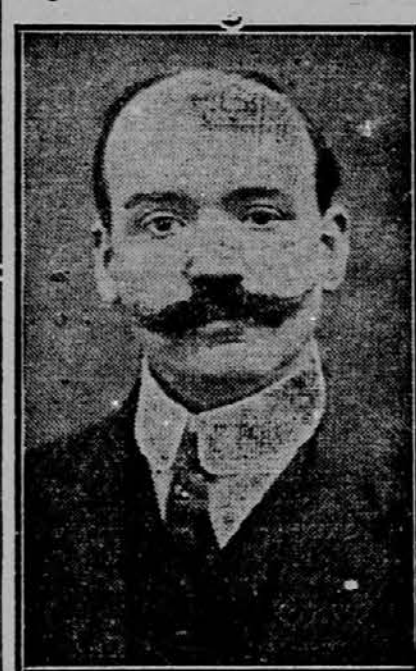
tako da tega dolga v vsej večnosti ne bode mogoče poravnati. In medved je prihajal. (Konec prihodnjic.)

Iščem svojega brata JOHNA LIKOVIČ in FRANKA MEDEN. Od tu sta potovala 23. novembra letos. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za nju naslov, da ga mi javi, ali naj se sama oglasi. — Tony Liković, Box 21, Kingston, W. Va. (23-24-12)

Rad bi izvedel za naslov svojih dveh prijateljev FRANKA MARTINČIČ, doma iz Dolenje Košane, in NIKA NOVIČ, rodom Hrvat. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za nju naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sama javita. — Joseph Obreza, 333 W. Reege St., Marquette, Mich. (21-23-12)

NAZNANILO.

Cenjenim naročnikom v Pennsylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. ZVONKO JAKSHE, ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati tozadevna potrdila. Upravištvo "Glas Naroda"

Prosti nasvet in informacije priseljencem.

"The Bureau of Industries and Immigration" za državo New York varuje in pomaga priseljencem, ki so bili osleparjeni, oropani ali s katerimi se je slabo ravnalo.

Brezplačno se daje nasvete priseljencem, kateri so bili osleparjeni od bankirjev, odvornikov, trgovcev z zemljišči, prodajalcev parobrodskih listkov, spremljevalcev, kazipotov in posestnikov gostiln.

Daje se informacije v naravnih zacijskih zadevah: kako: postati državljani, kjer se oglasi za državljanske listine.

Sorodniki naj bi se sestali s priseljenci na Ellis Islandu ali pri Barge Office.

DRŽAVNI DELAVSKI DEPARTMENT (State Department of Labor) BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION.

Urad v mestu New Yorku: 26 East 29th St., odprt vsaki dan od 9. ure zjutraj do 5. popoldne in v sredo zvečer od 8. do 10. ure.

POSEBNA ROJAKI

JAKOB WAHLICH, 1092 E. 64th St., Cleveland, O.

Kaj pravite pisatelj, ubijalki in državljani v knjigi Berta B. Suttnerja

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolaevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem s velikim uspehom prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga zelo vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli. ... Friderik pl. Bodensiedt: Odkar je umrla madama Stael ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva. Prof. dr. A. Dodel: "Doli z orožjem" je pravo ogledalo sodnjega časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehoti pomisliti, da se bližajo človeštva boljše časi. Kratkotako: zelo dobra knjiga. Dr. Lud. Jakobovski: To knjigo bi človek najraje poljubil, v dno srca me je pretreslo, ko sem jo prebral.

Starinski pisatelj Peter Rosegger piše: Sedel sem v nekem gozdu pri Krieglach in sem bral knjigo s naslovom "Doli z orožjem!" Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem sazelel, da bi se prestavilo knjigo v vsa kulturna jezika, da bi jo imela vsaka knjigarna, da bo je tudi v kolah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbe, ki bi razširjala to knjigo? Henrik Marti: To je najboljša odčitljiva knjiga, kar sem (ta sedaj bral. ... C. Neumann Neffert: To je najboljša knjiga, kar so jla spisal ljudje, ki se borijo za svetovni mir. ... Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne bom slavil knjige, samo imenoval jo bom. Vsekakor jo bom poučil. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostole, ki bi šli šče križemsvet in učili vse narode. ... Finančni minister Dunajski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi opisana na pretrpetljiv način vojna. Knjige ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta ženska Berta B. Suttnerjeva. Prosim Vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo ved navduševal za vojno, če bo prebral te knjige. CENA 50 CENTOV.

Naročite jo pri:

Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDruženih državah. — NAROČITE SE NANJ!

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonij skih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov na 20tih straneh in vsaka stran je 10½ pri 13½ palea velika. Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palecev. Cena samo 15 centov.

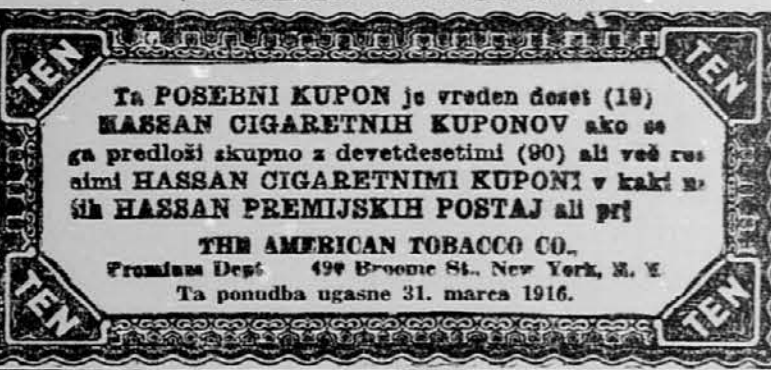
Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev, držav in posameznih mest. Ravn otako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Pošljite 25c. ali pa 15c. v znakah in natančen naslov in mi vam takoj odpošljemo zaželeni atlas. Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

ZASTONJ

deset (10) HASSAN kuponov (IZREŽITE TA KUPON)

TA POSEBNI KUPON je vreden deset (10) HASSAN CIGARETNIH KUPONOV ako se ga predloži skupno s devetdesetimi (90) ali več restimi HASSAN CIGARETNIH KUPONI v kakikoli HASSAN PREMIJSKIH POSTAJ ali pri THE AMERICAN TOBACCO CO. Fromiam Dept. 499 Broadway St., New York, N. Y. Ta ponudba ugasne 31. marca 1916.

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav. Velikost je 21 pri 28 palcih. Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d. V zalogi imamo tudi Stensko mapo cele Evrope \$1.50.

Veliko stensko mapo, na eni strani Zjedinjene države in na drugi pa celi svet, cena \$1.50.

Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalmacije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15 centov.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Italije, Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepričal, da dospejo denarne pošiljlatve tudi sada, zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljlatve v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino.

100 K velja sedaj \$14.50 s poštnino vred!

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.